

OTSUS

20.06.2022 nr 9-3/2022-016

AS Kadrina Soojus veeteenuse hinna kooskõlastamine

1. Haldusmenetluse alustamine

17.02.2022 registreeriti Konkurentsiametis AS Kadrina Soojus (edaspidi KS) taotlus veeteenuse hinna kooskõlastamiseks koos selle aluseks oleva dokumentatsiooniga (edaspidi Hinnataotlus).

Ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni seaduse¹ (edaspidi ÜVVKS) § 14² lg 1 kohaselt koostab vee-ettevõtja hinnataotluse ning esitab selle enne veeteenuse hinna kehtestamist koos põhiteenustega seotud teenuste hinnakirja ja muu hinnataotluse aluseks oleva dokumentatsiooniga kooskõlastamiseks Konkurentsiametile.

ÜVVKS § 14 lg 6 tulenevalt võib vee-ettevõtja, kes osutab veeteenust mitmel erineval reoveekogumisalal, kõigi piirkondade osas kehtestada ühise veeteenuse hinna, arvestades ÜVVKS § 14 lõikes 2 nimetatud summaarseid vee-ettevõtja kulusid.

AS Kadrina Soojus osutab veeteenust Lääne-Viru maakonnas Kadrina vallas järgmistes piirkondades ja reoveekogumisaladel²:

Piirkond	Reoveekogumisala	Registrikood	Reostuskoormus (ie)
Kadrina alevik	Kadrina	RKA0590256	3300
Hulja alevik	Hulja	RKA0590255	578
Viitna küla	Viitna	RKA0590254	159
Kihlevere küla	Kihlevere	RKA0590257	130
Vohnja küla	Vohnja	RKA0590258	95
Ridaküla, Salda, Neeruti, Kiku ja Leikude küla asuvad väljaspool reoveekogumisala			

ÜVVKS § 14 lg 6 alusel soovis KS kooskõlastada ühise veeteenuse hinna kõikide reoveekogumisalade summaarsete kulude alusel.

ÜVVKS § 14 lg 1 kohaselt võib veevarustuse ning reo-, sademe- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimise ja puhastamise eest võtta alljärgnevaid tasusid (edaspidi veeteenuse hind):

- 1) tasu võetud vee eest;
- 2) tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest;
- 3) tasu sademe- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimise ja puhastamise eest;

¹ <https://www.riigiteataja.ee/akt/123122014023?leiaKehtiv>

² Leitavad aadressil - <https://keskkonnaportaali.ee/register/search>

4) abonenttasu.

ÜVVKS § 14 lg 2 kohaselt kujundatakse veeteenuse hind selliselt, et vee-ettevõtjal oleks tagatud:

- 1) põhjendatud tegevuskulude katmine;
- 2) investeeringud olemasolevate ühisveevärgi ja –kanalisatsioonisüsteemide jätkusuutlikkuse tagamiseks;
- 3) keskkonnanõuete täitmine;
- 4) kvaliteedi- ja ohutusnõuete täitmine;
- 5) põhjendatud tulukus vee-ettevõtja poolt investeeritud kapitalilt;
- 6) ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni, sealhulgas sademeveekanalisatsiooni arendamine ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kava alusel konkreetsetes arenduspiirkonnas, kus ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga ühendatakse rohkem kui 50 protsenti elamuid, mille ehitusluba on välja antud enne 1999. aasta 22. märtsi.

ÜVVKS § 14² lg 1 tulenevalt peab Hinnataotluse aluseks olev dokumentatsioon Konkurentsiametil võimaldama kontrollida, et taotletud hind sisaldaks üksnes ÜVVKS § 14 lg 2 ettenähtud põhjendatud kulusid ja põhjendatud tulukust.

Haldusmenetluse seaduse (edaspidi HMS) § 5 lg 1 lähtuvalt on Konkurentsiametil õigus määrata kaalutlusõiguse alusel menetlustoimingu vorm. Eeltoodust tulenevalt on Konkurentsiamet välja töötanud ja avaldanud oma koduleheküljel hinna taotlemise vormid (edaspidi Küsimustik) MS Exceli tabelite kujul: „Detailne küsimustik vee-ettevõtjatele“ ja „Lihtsustatud küsimustik vee-ettevõtjatele“³. Küsimustikud on välja töötatud konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 18¹; ÜVVKS § 7² lg 1, 2, 3 ja ÜVVKS § 14 lg 1, 2 lähtuvalt ning täidetult sisaldavad andmeid, mis vastavalt ÜVVKS § 14² lg 1 võimaldavad Konkurentsiametil kontrollida, et taotletud hind sisaldaks üksnes ÜVVKS § 14 lg 2 ettenähtud põhjendatud kulusid ja põhjendatud tulukust. Küsimustike täitmisel on võimalik juhinduda Konkurentsiamet koduleheküljel avaldatud „Hinnataotluse esitamise juhendist“⁴.

ÜVVKS § 14 lg 9 lähtuvalt töötab Konkurentsiamet välja juhendi „Veeteenuse hinna arvutamise soovituslikud põhimõtted“ (edaspidi Juhend) ning avaldas selle oma koduleheküljel⁵. Juhendi välja töötamisel on arvestatud ÜVVKS § 14, 14¹, 14² sätetega, millest tulenevalt kujuneb veeteenuse hind vee-ettevõtja põhjendatud kulude, kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse summa jagamisel müügiimahuga (Juhendi p-d 7.3; 7.5; 7.6), s.t kulupõhiselt. Juhend on hinnataotluse kooskõlastamise käigus halduseeskirjana Konkurentsiametile abistavaks vahendiks. Juhendi eesmärk on sõnastada metoodilised alused, millest lähtuda ÜVVKS alusel pandud hinnaregulaatori ülesannete täitmisel. Halduseeskirja normid omandavad faktilise välismõju nende kohaldamise tulemusena. Juhendit kohaldades järgitakse võrdse kohtlemise ning proportsionaalsuse põhimõtte ning Juhend on kooskõlas ÜVVKS § 16 lõigete 9 ja 10 alusel majandus- ja kommunikatsiooniministri poolt kehtestatud määrusega „Veeteenuse ajutise hinna kehtestamise kord ja tingimused“⁶ (edaspidi Vee Määrus). Vee Määrust rakendatakse ÜVVKS § 16 lg 9 alusel ajutise veeteenuse hinna kehtestamisel juhul, kui vee-ettevõtja osutab veeteenust hinnaga, mis ei vasta ÜVVKS § 14 lg 2 sätestatule ning vee-ettevõtja on jätnud täitmata

³ Avaldatud Konkurentsiameti koduleheküljel: <http://www.konkurentsiamet.ee> rubriigis Vesi, soojus / Vesi / Hindade kooskõlastamine.

⁴ Avaldatud Konkurentsiameti koduleheküljel: <http://www.konkurentsiamet.ee> rubriigis Vesi, soojus / Vesi / Hindade kooskõlastamine.

⁵ Juhend on avaldatud Konkurentsiameti koduleheküljel <http://www.konkurentsiamet.ee>, rubriigis Vesi, soojus / Vesi / Hindade kooskõlastamine. Juhendit rakendatakse veeteenuse hindade kooskõlastamisel sarnaselt ja ühetaoliselt kõigi Konkurentsiameti regulatsiooni alla kuuluvate vee-ettevõtjate tegevuse analüüsimisel ning hindade kooskõlastamisel ebavõrdse kohtlemise vältimiseks.

⁶ <https://www.riigiteataja.ee/akt/105112010005>

Konkurentsiameti ettekirjutuse.

ÜVVKS § 14² lg 7 tulenevalt peab vee-ettevõtja Konkurentsiametil lubama käesolevas seaduses sätestatud ülesannete täitmisel kontrollida oma raamatupidamist, põhjendama veeteenuse hinna moodustamise aluseid ning andma oma majandustegevuse kohta vajalikke selgitusi.

ÜVVKS § 14² lg 9 kohaselt on Konkurentsiametil õigus nõuda vee-ettevõtjalt ja vee-ettevõtjaga seotud füüsilistelt ja juriidilistelt isikutelt ning nende esindajatelt, samuti riigiasutustelt ja nende ametiisikutelt lisaandmeid, kui ÜVVKS-s sätestatud ülesannete täitmiseks vajalikud andmed ei ole avalikult kättesaadavad.

ÜVVKS § 14² lg 4 lähtuvalt tehakse hinnataotluse kooskõlastamise otsus 30 päeva jooksul **nõuetekohase taotluse saamisest arvates**. Eriti keeruka või töömahuka taotluse menetlemisel võib Konkurentsiamet pikendada seda tähtaega 90 päevani, teatades tähtaja pikendamisest taotluse esitajale enne esialgse tähtaja möödumist.

ÜVVKS § 14² lg 11 kohaselt peatub hinnataotluse menetlemise tähtaeg, kui Konkurentsiametile ei ole esitatud tema nõutud teavet, mis on vajalik hinnataotluse kooskõlastamiseks.

2. Menetlusosaline

KS on kantud äriregistrisse 12.12.1997 registrikoodiga 10338177 ja asukohaga Rakvere tee 11, Kadrina alevik, Kadrina vald, Lääne-Viru maakond. Otsuse allkirjastamise ajal on KS ainuaktsionäriks Kadrina Vallavalitsus. KS majandusaasta algab 01. jaanuaril ja lõpeb 31. detsembril.

KS põhitegevusalaks äriregistri kohaselt on auru ja konditsioneeritud õhuga varustamine ning lisategevusaladeks veekogumine, -töötus ja -varustus ning kanalisatsioon ja heitveekäitlus. KS on Eesti Vee-ettevõtete Liidu liige.

3. Menetluse käik

17.02.2022 registreeriti Konkurentsiametis KS veeteenuse hinnataotlus koos selle aluseks oleva dokumentatsiooniga.

28.02.2022 soovis amet täpsustusi regulatsiooniperioodil teostatud investeeringute kohta, millele ettevõtja ka samal päeval vastas.

28.02.2022 saatis Konkurentsiamet Kadrina Vallavalitsusele järelepärimise arvamuse saamiseks KS Hinnataotluse vastavuse kohta ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavale vastavalt ÜVVKS § 14² lg 10 sätestatule.

16.03.2022 Kadrina Vallavalitsuselt saabunud vastuse kohaselt on KS Hinnataotluses kajastatud investeeringud vastavuses kohaliku omavalitsuse poolt kinnitatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavaga.

ÜVVKS § 14² lg 11 tulenevalt peatus Hinnataotluse menetlemise tähtaeg perioodil 01.03.2022 – 16.03.2022 (kokku 16 päeva), kuna puudus kohaliku omavalitsuse aramus Hinnataotluse vastavuse kohta ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavale.

18.03.2022 saatis Konkurentsiamet ettevõtjale täpsustavad küsimused prognoositud müügimahtude, torustiku pikkuse, omatarbe, trassikao, saastetasude, elektrienergia koguste ja jäätmekäitlemise kulu kujunemise kohta.

24.03.2022 vastas ettevõtja ameti 18.03.2022 esitatud küsimustele.

30.03.2022 soovis amet selgitusi regulatsiooniperioodiks prognoositud omatarbe suuruse kohta.

19.04.2022 esitas ettevõtja täiendavad selgitused regulatsiooniperioodiks prognoositud omatarbe suuruse kohta.

20.04.2022 soovis amet täiendavat informatsiooni elektrienergiakulu, kemikaalide kulu ja kapitalikulu kujunemise kohta.

Ajavahemikul 27.04.- 06.05.2022 vastas ettevõtja ameti 20.04.2022 esitatud küsimustele.

09.05.2022 soovis amet selgitusi tegevuskulude kujunemise kohta ning teavitas ettevõtjat, et seoses täiendava analüüsi vajadusega pikendatakse menetluse tähtaega 90 päevani.

Ajavahemikul 11.05.- 03.06.2022 esitas ettevõtja vastused ameti 09.05.2022 kirjale.

03.06.2022 saatis amet täiendavad küsimused elektrienergia koguse ja kulu kujunemise kohta.

Ajavahemikul 07.06.-08.06.2022 esitas ettevõtja korrigeeritud elektrienergia kulu kujunemise arvutuse.

09.06.2022 soovis amet täpsustusi jäätmekäitluskulude kujunemise kohta, mille ettevõtja ka samal päeval esitas.

17.06.2022 esitas KS korrigeeritud Hinnataotluse.

ÜVVKS § 14² lg 11 tulenevalt peatus Hinnataotluse menetlemise tähtaeg 01.03.– 16.03.2022, 19.03.-24.03.2022, 31.03.-19.04.2022, 21.04.-06.05.2022, 10.05.-08.06.2022, (kokku 88 päeva), kuna puudusid ettevõtja lõplikud seisukohad veeteenuse hinna kujunemise kohta.

Konkurentsiameti koduleheküljel avalikustatud „Hinnataotluse esitamise juhendi“⁷ p 4.1 näeb ette, et kui ettevõtja esitab veeteenuse hinna koostamiseks I poolaastal (01.01–30.06), täidetakse Küsimustiku veerg „hinna arvutus 12 kuu andmete alusel“ jooksva aasta andmetega. Tulenevalt asjaolust, et KS esitas algse Hinnataotluse 17.02.2022 ehk 2022.a I poolaastal, teostas Konkurentsiamet veeteenuse hinna analüüsi **2022.a 12 kuu andmete ehk regulatsiooniperioodi andmete alusel**.

Regulatsiooniperiood on 12-kuuline periood, mille kulud ja põhjendatud tulukus on aluseks veeteenuse hinna arvutamisel (Juhendi punkt 2.12). 12-kuuline periood on võetud hindade arvutamise aluseks selleks, et Konkurentsiametil oleks võimalik kontrollida ettevõtte poolt esitatud andmete õigsust (Konkurentsiametil on võimalik kontrollida Äriregistri teabesüsteemist⁸ ettevõtja majandusaasta aruandeid, s.t 12 kuu andmeid ning hinnata selle põhjal muuhulgas vee-ettevõtja poolt koostatud prognooside ning seeläbi ka veeteenuse hinna arvutamise aluseks olevate kulude, kapitalikulu ja tulukuse õigsust). 12-kuuline periood **ei tähenda samas** aga seda, et veeteenuse hinnad **peaksid kehtima 12 kuud**. 12 kuu prognoositavad kulud on hinna arvutamise aluseks. Kui ettevõtja leiab, et koostööst aluseks olnud kulud, kapitalikulu ja tulukus ei taga enam ÜVVKS § 14 lg 2 loetletut, siis võib ta tulla uuesti hinna koostööst järeneva 12 kuu andmete alusel.

17.06.2022 KS poolt koostööstamiseks esitatud veeteenuse hind kujuneb alljärgnevas tabelis (vt

⁷ <http://www.konkurentsiamet.ee/?id=18324>

⁸ <https://ariregister.rik.ee/>

Tabel 1) kajastatud tegevuskuludest, kapitalikulust, tulukusest ja müügimahtudest tulenevalt.

Tabel 1 KS veeteenuse hinna komponendid

Rida	Hinnakomponendid	Ühik	2022
1	Tegevuskulud	tuh €	293,92
2	Vee erikasutusõiguse tasu	tuh €	11,91
3	Saastetasu	tuh €	6,86
4	Elektrienergia kulu	tuh €	100,52
5	Muud tegevuskulud	tuh €	174,62
6	Kapitalikulu	tuh €	48,20
7	Tulukus	tuh €	42,66
8	Lubatud müügitulu	tuh €	384,78
9	Järelevalvetasu (lubatud müügitulu × 0,2%)	tuh €	0,77
10	Müügitulu koos järelevalvetasuga	tuh €	385,55
11	Võetud vee müügimaht	tuh m ³	109,55
12	Reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügimaht	tuh m ³	96,68
13	Müügimaht kokku	tuh m³	206,23

Konkurentsiamet teostab analüüsi KS ühisveevärgi ja –kanalisatsiooniteenuse kõikide taotletud tasude (tasu võetud vee eest, tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest) aluseks olevatele summaarsetele hinna komponentidele: tegevuskuludele, kapitalikulule, tulukusele (vt Tabel 1 1 veerg „2022“ read 1, 6, 7) ja müügimahtudele (vt Tabel 1 veerg „2022“ read 11 ja 12). **Konkurentsiamet on seisukohal, et KS poolt kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hind on põhjendatud üksnes juhul, kui selle kujunemise alused vastavad ÜVVKS § 14 lg 2 toodud nõuetele.**

4. Taotleja üldiseloostus

KS osutab veeteenust Kadrina valla Kadrina ja Hulja alevis ning Viitna, Kihlevere, Vohnja, Ridaküla, Salda, Neeruti, Kiku ja Leikude külas.

Lisaks veevarustuse ning reo-, sademe- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimisele ja puhastamisele tegeleb KS ka purgimisteenuse osutamisega ning soojuse tootmise, jaotamise ja müügiga.

KS-i kehtivad veeteenuse hinnad on kooskõlastatud Konkurentsiameti 17.05.2017 otsusega nr 9-3/2017-005. Alljärgnevalt on Konkurentsiamet koostanud ülevaate KS-i kehtivatest ning kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hindadest (vt Tabel 2).

Tabel 2 Ülevaade kehtivast ja taotletavast veeteenuse hinnast

rida	Näitaja	ühik	kehtiv hind	taotletav hind	muutus %
1	Tasu võetud vee eest	€/m ³	0,89	1,14	28,1
2	Tasu reovee ärajuhtimise ja -puhastamise eest	€/m ³	1,99	2,69	35,2

Hinnataotluse kohaselt on hinna muutuse peamiseks põhjusteks **kohalike omavalitsuste volikogude poolt kinnitatavates ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kavades ettenähtud investeeringute lülitamine veeteenuse hinda ja tegevuskulude suurenemine.**

ÜVVKS § 14 lg 3 mõttest⁹ lähtuvalt kooskõlastab Konkurentsiamet tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest reoveele, mis ei ületa kohaliku omavalitsuse volikogu poolt kinnitatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirjas sätestatud maksimaalseid reoainete sisaldusi (reostusnäitajate piirväärtusi) või vee-ettevõtja ja kliendi vahel sõlmitud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise lepinguga kehtestatud maksimaalseid reoainete sisaldusi või ÜVVKS § 10 lõike 2 alusel kehtestatud ühiskanalisatsiooni juhitavate ohtlike ainete maksimaalseid piirväärtusi. Vee-ettevõtja ja kliendi vahel sõlmitud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise lepingutes maksimaalsete reoainete sisalduste mittekokkuleppimisel ja olukorras, kus ÜVVKS § 10 lõike 2 alusel kehtestatud ühiskanalisatsiooni juhitavate ohtlike ainete maksimaalseid piirväärtused rikuksid reoveepuhasti töörežiimi on oluline, et ühiskanalisatsiooni juhitava reo- ja sademevee reostusnäitajate piirväärtused oleksid määratletud kohaliku omavalitsuse volikogu poolt kinnitatavas ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirjas (ÜVVKS § 8 lg 4 p 2), kuivõrd ÜVVKS § 10 lg 1 kohaselt peab vee-ettevõtja tagama oma tegevuspiirkonnas ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni toimimise ja korrashoiu. ÜVVKS § 8 lg 4 p 2 kohaselt kinnitab ühiskanalisatsiooni juhitava reo- ja sademevee reostusnäitajate piirväärtused kohaliku omavalitsuse volikogu ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirjas. ÜVVKS § 8 lg 6 järgi on vee-ettevõtja kohustatud vastu võtma kliendilt reovett, mille reoainete kontsentratsioonid ei ületa ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirjaga kehtestatud piirväärtusi või mis ei kahjusta ühisveevärki ja -kanalisatsiooni ning ei põhjusta puhastusprotsessi häireid.

ÜVVKS § 8 lg 4 lähtuvalt on Kadrina Vallavolikogu määranud ühiskanalisatsiooni juhitava reo- ja sademevee reostusnäitajate piirväärtused 29.06.2016 määrusega nr 67 „Kadrina valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskiri“¹⁰ alljärgnevalt:

Tabel 3 Ühiskanalisatsiooni juhitava reovee üldreostusnäitajate piirväärtused

Reostusnäitaja	Tähis	Mõõtühik	Piirväärtus*
<i>Vesinikioonide minimaalne sisaldus</i>	pHmin	pH-ühik	6,5
Vesinikioonide maksimaalne sisaldus	Hhmax	pH-ühik	8,5
<i>Heljuvainete sisaldus</i>		mg/l	500,0
<i>Biokeemiline hapnikutarve</i>	BHT7	mg/l	500,0
<i>Keemiline hapnikutarve</i>	KHT	mg/l	750,0
<i>Polaarseste süsivesinike sisaldus</i>		mg/l	50,0
<i>Naftasaaduste sisaldus</i>		mg/l	5,0
<i>Üldlämmastiku sisaldus</i>		mg/l	125,0
<i>Ühealuseliste fenoolide sisaldus</i>		mg/l	2,9
<i>Kahealuseliste fenoolide sisaldus</i>		mg/l	15,0
<i>Pindaktiivsete ainete sisaldus</i>		mg/l	44,0

⁹ ÜVVKS § 14 lg 3 kolmanda lause kohaselt võib **lisaks veeteenuse hinnale** kehtestada **ülenormatiivse reostuse tasu**. Ülenormatiivse reostuse tasu ei kuulu kooskõlastamisele Konkurentsiametiga, kuna nimetatud tasu näol on tegemist vee-ettevõtja kliendile esitatava **rahalise nõudega**, mis on seotud reoveepuhasti töörežiimi taastamise ja ühiskanalisatsioonisüsteemi korrastamisega (vt ÜVVKS-i juurde kuuluvat „Seletuskirja monopolide ohjeldamise seaduse eelnõu (597SE) esimeseks lugemiseks esitatud muudetud tekstile“ ÜVVKS § 14 lg 3 kohta <http://www.riigikogu.ee/tegevus/eelnoud/eelnou/a1b6818e-28d9-2be3-2395-bdabe3348660/Monopolidele%20hinnapiirangute%20kehtestamise%20seadus/>; seletuskiri esimese lugemise teksti juurde, lk 9 esimese lõigu kaks viimast lauset). Rahalise nõude kahjude suuruse saab kindlaks määrata vaid vee-ettevõtja ise, kuna kahjud on seotud konkreetse ülereostuse tagajärjel tekkinud kuludega seoses reoveepuhasti töörežiimi taastamise ja ühiskanalisatsioonisüsteemi korrastamisega, mistõttu ei kuulu ülenormatiivse reostuse tasu Konkurentsiametiga kooskõlastamisele.

¹⁰ <https://www.riigiteataja.ee/akt/403032017022>, muudetud 23.02.2017 määrusega nr 81.

Üldfosfori sisaldus		mg/l	15,0
Sulfaatide sisaldus		mg/l	80,0

*Sisuliselt maksimaalne reoainete sisaldus, mida on lubatud juhtida ühiskanalisatsiooni.

Kooskõlastatav veeteenuse hind kehtib KS klientidele, kelle poolt ühiskanalisatsiooni juhitava reovee kontsentratsioon ei ületa tabelis kajastatud näitajaid (vt Tabel 3 veerg „Piirväärtus“). Maksimaalset reoainete sisaldust ületava reovee puhastamine on käsitletav muu tegevusena.

Ettevõtja poolt esitatud andmetest KS tegevuspiirkonda iseloomustavatest üldistest näitajatest perioodil 2019 – 2022 koostas Konkurentsiamet alljärgneva tabeli (vt Tabel 4).

Tabel 4 Veevaldkonna üldised näitajad

rida	Üldandmed	ühik	2019	2020	2021	2022
1	Ammutatud vee maht	tuh m ³	117,51	125,64	125,30	128,15
2	Võetud vee müügi maht	tuh m ³	105,53	106,61	107,86	109,55
3	Reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügi maht	tuh m ³	94,68	95,92	94,77	96,68
4	Puurkaevude arv	tk	16	16	16	16
5	Veetöötlusjaamade arv	tk	10	10	10	10
6	Reovee pumplate arv	tk	10	10	10	10
7	Reoveepuhastite arv	tk	7	7	7	7
8	Ühisveevärgi torustike pikkus	km	33,8	32,7*	32,7	32,7
9	sh rekonstrueeritud ja uued	km	26,2	31,4	31,4	31,4
10	Ühiskanaliseerimise torustike pikkus	km	31,6	29,4*	29,4	29,4
11	sh rekonstrueeritud ja uued	km	25,3	25,5	25,5	25,5

* 2020 aastal Kadrinas veeprojekti käigus korrastati veevõrk. Maha jäeti mitmed torustikulõigud ja arvati välja kinnistusesed torustikud kokku ligikaudu 1,6 km. Uusi torustikke lisandus 0,5 km. Kanalisatsioonitorustiku korrastamisel jäeti maha ligi 2,4 km ja rajati 0,3 km.

2022.a-l on KS-i tegevuspiirkonnas kasutusel 16 puurkaevu, 10 veetöötlusjaama, 10 reoveepumplat ja 7 reoveepuhastit. Veeteenuse osutamiseks kasutatavate ühisveevärgi torustike pikkus on 32,7 km ja ühiskanaliseerimise torustike pikkus 29,4 km.

KS on pidevalt teostanud investeringuid ühisveevärgi ja –kanalisatsioonisüsteemide jätkusuutlikkuse tagamiseks.

Lisaks veeteenuse osutamisele osutab KS ka purgimisteenust. Kuna tarbijatel, kellele purgimisteenust osutatakse, on võimalik vabalt valida, kelle käest nad teenust ostavad, siis loetakse purgimisteenus vabaturuteenuseks. Seega ei kuulu purgimisteenuse hind kooskõlastamisele Konkurentsiametiga ning purgimisteenuse tulud ja kulud tuleks kooskõlastatava hinnaga veeteenuste tuludest ja kuludest eristada. Hinnataotluses esitatud andmetel prognoosib KS 2022.a-l purgimisteenuse mahuks 0,3 tuhat m³ ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügi mahuks 96,68 tuhat m³. Puhastitele jõudva reovee kogu müügi mahuks kujuneb seega 96,98 tuhat m³ (96,68 + 0,3 = 96,98). KS on eristanud purgimisteenusega seotud kulud võttes arvesse purgitava reovee kogust.

5. Müüginahud ja veekadu

5.1. Müüginahud

Müüginahule hinnangu andmine on oluline, kuna veeteenuse hind saadakse vastava veeteenuse lubatud müügitulu jagamisel müüginahuga. Mida väiksem on müüginah, seda suuremaks kujuneb veeteenuse hind.

Kaalutlusi, kas ettevõtja poolt esitatud ning veeteenuse hinna kujunemise aluseks olevad müüginahud on põhjendatud, teostab Konkurentsiamet tuginedes Juhendi punktile 4.1, millest lähtuvalt kasutatakse müüginahu analüüsimisel alljärgnevaid meetodeid:

- 1) müüginahu dünaamika (sh eelmiste perioodide müüginahud, majandusprognoosid, pikaajalises arengukavas prognoositav veetarbimine, jm näitajaid);
- 2) tarbijate arvu dünaamika ja prognoos.

5.1.1. Võetud vee müüginah

KS poolt Hinnataotluses prognoositud võetud vee müüginah 109,55 tuh m³

KS on prognoosinud 2022.a-l osutatavaks võetud vee teenuse müüginahuks 109,55 tuh m³.

Konkurentsiameti seisukoht võetud vee müüginahu 109,55 tuh m³ kohta

Juhendi punktist 4.1 tulenevalt analüüsib Konkurentsiamet KS veeteenuse müüginahu ajaloolisi tegelikke näitajaid. Konkurentsiamet koostas tabeli (vt Tabel 5) ettevõtja poolt esitatud andmete alusel, kus on kajastatud võetud vee teenuse müüginahud ning abonentide arvud aastatel 2019-2021 ja prognoosid aastaks 2022.

Tabel 5 Võetud vee müüginah

rida	Näitaja	ühik	2019	2020	2021	2022
1	Võetud vee müüginah	tuh m ³	105,53	106,61	107,86	109,55
2	Muutus võrreldes eelmise aastaga	%	x	1,0	1,2	1,6
3	Veevarustuse teenusega liitunud abonentide arv	tk	442	452	454	459
4	Lisandunud abonentide aastast	tk	x	10	2	5
5	Rajatud uute võetud vee teenuse liitumispunktide arv	tk	0	9	0	0
6	Ühe abonendi keskmine tarbimine aastast	m ³ /tk	238,8	235,9	237,6	238,7

Tabelist 5 nähtub, et 2019.a-l oli KS tegevuspiirkonna võetud vee müüginah 105,53 tuh m³, 2020.a-l tõusis seoses abonentide lisandumisega (10 abonent) 106,61 tuh m³-ni ja 2021. aastal 107,86 tuh m³-ni (lisandus 2 abonent). Hinnataotluse ja esitatud selgituste kohaselt planeeritakse 2022. aastal 5 abonentide liitumist teeninduspiirkonda jäävatele detailplaneeringute aladele. Eelnevalt tulenevalt prognoosib KS 2022.a-ks vee müüginahuks 109,55 tuh m³ (vt Tabel 5, rida 1).

KS tegevuspiirkonna võetud vee teenuse abonentide arv oli 2019.a-l 442 tk ja kasvas 2021.a-ks 454 tk-ni (vt Tabel 5 rida 3 veerud 2019-2021). Aastaks 2022 on KS prognoosinud abonentide arvuks 459 (vt Tabel 5 rida 3 veerg 2022). Abonentide arv on kasvanud ja saab edasi kasvada seoses eelnevatel aastatel veemajandusprojektide raames rajatud liitumisvõimalustega.

Kuna ettevõtja on lisanduvate klientide arvu prognoosimisel võtnud arvesse rajatud liitumisvõimalusi, siis peab Konkurentsiamet põhjendatuks KS prognoositud võetud vee teenuse klientide arvu 459 tk 2022.a-l.

KS tegevuspiirkonna võetud vee müügiimaht oli 2019.a-l 105,53 tuh m³ ja kasvab 2022.a-ks 109,55 tuh m³-ni (vt Tabel 5 rida 1 veerud 2019-2022). Müügiimaht ühe abonendi kohta oli 2019.a- 238,8 m³ ja sarnasele tasemele prognoositakse ka 2022.a-l 238,7 m³-ni (vt Tabel 5 rida 6 veerud 2019 – 2022). Uued liitujad on üldjuhul eramajad.

Konkurentsiamet peab põhjendatuks 2022.a-l ühe kliendi keskmist tarbimist 238,7 m³, kuna arvesse on võetud väikese tarbimisega klientide lisandumise mõju ühe kliendi keskmisele tarbimisele.

Põhjendatud klientide arvust 459 tk ja ühe kliendi keskmisest võetud vee tarbimismahust 238,7 m³ lähtuvalt kujuneb võetud vee müügiimahuks regulatsiooniperioodil 109,55 tuh m³ ($459 \times 238,7 / 1000 = 109,55$).

Eeltoodust tulenevalt loeb Konkurentsiamet põhjendatuks KS tegevuspiirkondade 2022.a võetud vee müügiimahu 109,55 tuh m³.

5.1.2. Reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügiimaht

KS poolt Hinnataotluses prognoositud reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügiimaht 96,68 tuh m³

KS on prognoosinud 2022.a-l osutatavaks reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse müügiimahuks 96,68 tuh m³.

Konkurentsiameti seisukoht reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügiimahu 96,68 tuh m³ kohta

Juhendi punktist 4.1 tulenevalt analüüsib Konkurentsiamet KS veeteenuse müügiimahtude ajaloolisi tegelikke näitajaid. Konkurentsiamet koostas tabeli (vt Tabel 6) ettevõtja poolt esitatud andmete alusel, kus on kajastatud reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse müügiimahud ning abonentide arvud aastatel 2019–2021 ja prognoosid aastaks 2022.

Tabel 6 Reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügiimaht

rida	Näitaja	ühik	2019	2020	2021	2022
1	Reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügiimaht	tuh m ³	94,68	95,92	94,77	96,68
2	Muutus võrreldes eelmise aastaga	%	x	1,3	-1,2	2,0
3	Reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenusega liitunud abonentide arv	tk	434	442	449	454
4	Lisandunud abonentide aastast	tk	x	8	7	5
5	Rajatud uute reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse liitumispunktide arv	tk	0	8	0	0
6	ühe abonendi keskmine tarbimine	m ³ /tk	218,2	217,0	211,1	213,0
7	Ühiskanalisatsiooni torustike pikkus	km	31,56	29,45	29,45	29,45
8	Muutus võrreldes eelmise aastaga	km	x	-2,11	0	0

Tabelist 6 nähtub, et 2019.a-l oli KS tegevuspiirkonna võetud reovee ärajuhtimise ja puhastamise

müügimaht 94,68 tuh m³, 2020.a-l tõusis seoses abonentide lisandumisega (8 abonenti) 95,92 tuh m³-ni ja 2021. aastal mõnevõrra vähenes (94,77 tuh m³-le; kuigi lisandus 7 abonenti). Hinnataotluse ja esitatud selgituste kohaselt planeeritakse 2022. aastal 5 abonendi liitumist teeninduspiirkonda jäävatele detailplaneeringute aladele. Eelnevast tulenevalt prognoosib KS 2022.a-ks vee müügimahuks 96,68 tuh m³ (vt Tabel 6, rida 1).

KS tegevuspiirkonna võetud teenuse abonentide arv oli 2019.a-l 434 tk ja kasvas 2021.a-ks 449 tk-ni (vt Tabel 6 rida 3 veerud 2019-2021). Aastaks 2022 on KS prognoosinud abonentide arvuks 454 (vt Tabel 6 rida 3 veerg 2022). Abonentide arv on kasvanud ja saab edasi kasvada seoses eelnevatel aastatel veemajandusprojektide raames rajatud liitumisvõimalustega.

Kuna ettevõtja on lisanduvate klientide arvu prognoosimisel võtnud arvesse rajatud liitumisvõimalusi, siis peab Konkurentsiamet põhjendatuks KS prognoositud reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse klientide arvu 454 tk 2022.a-l.

KS tegevuspiirkonna võetud reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügimaht oli 2019.a-l 94,68 tuh m³ ja kasvab 2022.a-ks 96,68 tuh m³-ni (vt Tabel 6 rida 1 veerud 2019-2022). Müügimaht ühe abonendi kohta oli 2019.a-218,2 m³, 2020.a-l 217,0 m³, 2021.a-l langes 211,1 m³-ni. 2022.a-ks prognoositakse mõnevõrra kõrgemat müügimahtu ühe abonendi kohta võrreldes 2021.a-ga ehk 213,0 m³ (vt Tabel 6 rida 6 veerud 2019 – 2022). Uued liitujad on üldjuhul eramajad.

Konkurentsiamet peab põhjendatuks 2022.a-l ühe kliendi keskmist tarbimist 213,0 m³, kuna arvesse on võetud väikese tarbimisega klientide lisandumise mõju ühe kliendi keskmisele tarbimisele.

Põhjendatud klientide arvust 454 tk ja ühe kliendi keskmisest reovee ärajuhtimise ja puhastamise tarbimismahust 213,0 m³ lähtuvalt kujuneb reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügimahuks regulatsiooniperioodil 96,68 tuh m³ ($454 \times 213,0 / 1000 = 96,68$).

Eeltoodust tulenevalt loeb Konkurentsiamet põhjendatuks KS tegevuspiirkondade 2022.a reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügimahtu 96,68 tuh m³.

5.2. Veekadu

Veekadu leitakse ammutatud vee koguse, omatarbe vee koguse ning müüdud vee koguse vahena (ammutatud vee kogus – omatarbe vee kogus – müüdud vee kogus). Veekadu iseloomustab muuhulgas ka veetorustiku tehnilist seisundit. Sellesse kategooriasse kuuluvad veeleked ja veemõõdtjate ebatäpsusest tulenevad vahed.

Omatarbe vee hulka loeb Konkurentsiamet võetud vee kogust, mida kasutatakse vee-ettevõtja poolt kaasnevate hooldustööde läbiviimisel, samuti plaanilisi ja mitteplaanilisi veevõtte ühisveevärgist, mis on mõõdetavad ja mida ei lülitata veekao hulka. Omatarbe vee hulka ei arvestata tuletõrjeks võetavat vett ega võetud vee kogust, mida vee-ettevõtja kasutab muuks otstarbeks (nt kontoriruumides). Omatarbe vee mahtu ei arvestata müüdud vee mahu hulka.

Veekaole hinnangu andmine on oluline, sest see mõjutab:

- 1) elektrienergia kulu (mida väiksem on veekadu, seda vähem kulub elektrienergiat vee pumpamiseks ja joogivee puhastamiseks);
- 2) kemikaalide kulu (mida väiksem on veekadu, seda väiksem on kemikaalide kulu, juhul kui vee töötlemisel kemikaale kasutatakse);
- 3) keskkonnatasude kulu (mida väiksem on veekadu, seda vähem tuleb maksta vee erikasutusõiguse tasu).

Olulise tähtsusega veekao tekkimisel on ehitatud torustiku vanus, ehituskvaliteet ja materjal.

KS poolt prognoositud omatarbe vee maht 2,84 tuh m³ ning veekadu 16,39 tuh m³ ehk 13,0% ammutatud veest ilma omatarbe veeta

KS on prognoosinud 2022.a omatarbe vee mahuks 2,84 tuh m³ ning veekaoks 16,39 tuh m³. Viimane moodustab 13,0% ammutatud veest ilma omatarbe veeta.

Konkurentsiameti seisukoht omatarbe vee maht 2,84 tuh m³ ning veekadu 16,39 tuh m³ ehk 13,0% kohta

Ülevaate saamiseks omatarbe vee ja veekao muutuse kohta ajas koostas Konkurentsiamet ettevõtja poolt esitatud andmete alusel tabeli 2019-2021 tegelike andmete ning 2022.a prognoosi kohta (vt Tabel 7).

Tabel 7 Omatarbe vesi ja veekadu

rida	VEEKADU	ühik	2019	2020	2021	2022
1	Ammutatud vee kogus	tuh m ³	117,98	126,17	125,926	128,774
2	Omatarbe vesi	tuh m ³	2,57	2,03	2,84	2,84
3	Omatarbe vee osakaal ammutatud veest	%	2,2	1,6	2,3	2,2
4	Ammutatud vesi ilma omatarbe veeta (rida 1 - rida 2)	tuh m ³	115,41	124,14	123,09	125,94
5	Võetud vee müügi maht	tuh m ³	105,53	106,61	107,86	109,55
6	Veekadu (rida 4 - rida 5)	tuh m ³	9,88*	17,53	15,23	16,39
7	Veekao osakaal ammutatud veest ilma omatarbeveeta (rida 6 / rida 4 × 100)	%	8,6	14,1	12,4	13,0
8	Veetöötlusjaamade arv	tk	10	10	10	10

*ettevõtja hindab 2019.a ammutatud vee mõõteandmeid mitteusaldusväärseteks

Kuna veekao hulka ei arvestata omatarbe vett, siis annab Konkurentsiamet eraldi hinnangu ettevõtja poolt prognoositud omatarbe vee kogusele.

Omatarbevee kogus. KS kasutab omatarbevett veetöötlusjaamades filtrite läbipesuks. 2019.a-l kasutati omatarbeks 2,57 tuh m³ vett ning aastatel 2020-2021 oli omatarbe vee maht 2,03 – 2,84 tuh m³ (vt Tabel 7 rida 2 veerud 2019-2021). 2022. a-ks prognoositakse omatarbevee mahuks 2,84 tuh m³ ehk tarbimist eelneva aastaga samal tasemel (omatarbevee osakaal kogu ammutatud veest 2,2% on sarnane eelneva aasta näitajaga).

Konkurentsiamet peab põhjendatuks 2022.a-ks prognoositud omatarbevee kogust 2,84 tuh m³, kuna see on samal tasemel eelneva aasta näitajaga.

Veekadu. KS poolt esitatud andmete kohaselt moodustas veekadu 2020.a-l 14,1% ammutatud veest ilma omatarbeveeta ning vähenes 2021.a-l 12,4%-le (vt Tabel 7 rida 7 veerud 2020-2021).

2022.a-ks prognoosib KS veekao osakaaluks 13,0%-ni ammutatud veest ilma omatarbeveeta ehk sarnasele tasemele aastate 2020-2021¹¹ keskmise näitajaga (16,38 tuh m³ ehk 13,0%).

¹¹ Vaadeldud on aastate 2020-2021 tegelikke näitajaid, kuivõrd 2019.a andmed veekao arvestuse kohta ei ole usaldusväärsed

Kuna KS on prognoosinud veekao aastate 2020-2021 osakaaludega sarnasele tasemele, siis loeb Konkurentsiamet põhjendatuks KS poolt prognoositud veekadu tasemel 13,0% ammutatud vee mahust ilma omatarbeveeta ehk veekadu 16,39 tuh m³.

6. Veeteenuse hinda lülitatavad tegevuskulud

ÜVVKS § 14 lg 2 ning sellest lähtuvalt Juhendi punkti 7.1 järgi on veeteenuse hindade arvutamise aluseks lubatud müügitulu regulatsiooniperioodil. Juhendi punkti 7.2 kohaselt lülitatakse veeteenuse hindadesse tegevuskulud, kapitalikulu ja põhjendatud tulukus. Juhendi punkti 2.15 kohaselt on tegevuskulud hinda lülitatavad põhjendatud kulud, mis ei sisalda kapitalikulu ja finantskulu (finantskuludeks võivad olla kulud investeeringutelt tütar- või sidusettevõttesse, kulud muudelt pikaajalistelt finantsinvesteeringutelt, intressikulud, kahjum valuutakursi muutustest või kahjum lühiajalistelt finantsinvesteeringutelt¹²). Alljärgnevalt annab Konkurentsiamet hinnangu Hinnataotluses esitatud tegevuskulude kohta.

Kaalutlusi, kas veeteenuse hinda lülitatud tegevuskulud on ÜVVKS § 14 lg 2 alusel põhjendatud, teostab Konkurentsiamet tuginedes Juhendi p 4.2 kuni 4.8. Juhendi punktist 4.2 lähtuvalt jagunevad tegevuskulud alljärgnevalt:

- 1) mittekontrollitavad kulud, kusjuures Konkurentsiamet annab eraldi hinnangu vee erikasutusõiguse tasule ja saastetasule;
- 2) kontrollitavad kulud, kusjuures Konkurentsiamet annab eraldi hinnangu elektrienergia kulule ning muudele tegevuskuludele.

6.1. Mittekontrollitavad kulud

Juhendi punkti 4.4 kohaselt on mittekontrollitavatel hindadel/tasudel põhinevad kulud (edaspidi mittekontrollitavad kulud) need, mis ei ole mõjutatavad ettevõtja majandustegevuse kaudu, vaid sõltuvad ettevõtja-välistest teguritest (eelkõige seadusandlusest). Näiteks on Juhendi punkti 4.4 kohaselt ettevõtja jaoks mittekontrollitavad:

- 1) teisele vee-ettevõtjale makstavad tasud veeteenuse eest (juhul kui need on kooskõlastatud vastavalt ÜVVKS § 14¹ lg 2);
- 2) seaduses sätestatud keskkonnatasude määrad;
- 3) administratiivselt reguleeritavad hinnad;
- 4) muud seadustest tulenevad koormised ja kohustused.

Juhendi punkti 4.5 kohaselt lülitatakse täielikult veeteenuse hinda Juhendi p 4.4 lähtuvad määrad, tasud vm, küll aga peab ettevõtja põhjendama vastavate määrade, tasudega maksustatavaid koguseid (nt ammutatava vee kogused, saastekogused jm).

KS-l on mittekontrollitavateks kuludeks vee erikasutusõiguse tasu (vee erikasutusõiguse tasumäär), maamaks ja saastetasu (keskkonda heidetavate saasteainete tasumäärad) ning osaliselt ka elektrienergia kulu (elektrienergia hinnas sisalduv võrgutasu, taastuvenergia tasu ja elektriaktsiisi hinnakomponent). Lisaks võib mittekontrollitava kuluna käsitleda riigilõivu kulu ja teekasutustasu kulu. Kuna nimetatud kulude osakaal KS tegevuskuludest on väga väike, siis analüüsib Konkurentsiamet viimati nimetatud kulusid koos muude tegevuskuludega.

Mittekontrollitavate kulude põhjendatuse hindamiseks on Konkurentsiamet vee-ettevõtjatele välja töötanud Küsimustiku töölehed „Tabel F. Keskkonnatasud“ ja „Tabel B. Kasumiaruanne“.

¹² <http://www.rmp.ee/raamatupidamine/rtj/>; RTJ 2 Lisa 2 Kasumiaruande kirjete selgitus

KS poolt veeteenuse hinda lülitatud mittekontrollitavad kulud summas 18,77 tuh €

KS on Hinnataotluses prognoosinud veeteenuse hinda lülitatavaks vee erikasutusõiguse tasuks 11,91 tuh € ja saastetasuks 6,86 tuh € ehk mittekontrollitavateks kuludeks kokku 18,77 tuh €.

Konkurentsiameti seisukoht mittekontrollitavate kulude kohta

Järgnevalt annab Konkurentsiamet hinnangu KS poolt veeteenuse hinda lülitatavatele mittekontrollitavatele kuludele kulukomponentide lõikes.

6.1.1. Vee erikasutusõiguse tasu

Keskkonnatasude seaduse (edaspidi KeTS) § 10 lg 1 kohaselt makstakse vee erikasutusõiguse tasu õiguse eest võtta veekogust või põhjaveekihist vett erikasutuse korras.

Vee erikasutusõiguse tasu kujuneb prognoositud ammutatud vee kogusele KeTS § 10 lg 3 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse 17.11.2014 määruse nr 169 „Vee erikasutusõiguse tasumäärad veevõtu eest veekogust või põhjaveekihist“¹³ lisas osundatud vee erikasutusõiguse tasumäärade rakendamisel.

Juhendi punkti 4.5 kohaselt võetakse vee erikasutusõiguse tasumäärad täielikult arvesse vee erikasutusõiguse tasu arvutamisel, küll aga peab ettevõtja põhjendama vee erikasutusõiguse tasumääradega maksustatavaid vee koguseid.

KS poolt veeteenuse hinda lülitatud vee erikasutusõiguse tasu 11,91 tuh €

Hinnataotluse kohaselt soovib KS veeteenuse hinda lülitada vee erikasutusõiguse tasu summas 11,91 tuh €.

Konkurentsiameti seisukoht vee erikasutusõiguse tasu 11,91 tuh € kohta

26.03.2015 välja antud vee erikasutusloa nr L.VV/325903 kohaselt on KS-il õigus ammutada joogivett ordoviitsiumi (edaspidi O) põhjaveekihist ja ordoviitsiumi-kambriumi (edaspidi O-C) põhjaveekihist.

Lisaks vee erikasutusloas nimetatud puurkaevudele ammutab KS vett Kiku ja Leikude puurkaevudest.

Hinnataotluse kohaselt prognoosib KS regulatsiooniperioodil ammutatava vee koguseks 128,77 tuh m³, millest vee erikasutusõigusega maksustatud kogus on 128,15 tuh m³.

Ammutatud vee kogus on otseselt arvutatav võetud vee müügitahust, omatarbe vee mahust ja veekaost ehk ammutatud vee kogus = võetud vee müügitahust + omatarbe vee maht + veekadu.

Tulenevalt Konkurentsiameti poolt käesolevas otsuses põhjendatuks loetud võetud vee müügitahust 109,55 tuh m³ (vt otsuse p 5.1.1), omatarbe vee mahust 2,84 tuh m³ ja veekao mahust 16,39 tuh m³ (vt otsuse p 5.2), kujuneb põhjendatud ammutatud vee mahuks

¹³ Leitav aadressil <https://www.riigiteataja.ee/akt/121112014011> – klikkides määruse lõpus oleval lingil „Lisa“

128,77 tuh m³ (109,55 + 2,84 + 16,39 = 128,77¹⁴), millest vee erikasutusõigusega maksustatud kogus on 128,15 tuh m³.

Ammutatud vee koguse jagunemine vee erikasutusõiguse tasuga maksustatud ja maksustamata veeks

KS poolt ammutatud vee kogus jaguneb vee erikasutusõiguse tasuga maksustamata veeks ja vee erikasutusõiguse tasuga maksustatud veeks. Ülevaade eelnevalt nimetatud kogustest on esitatud alljärgnevas tabelis (vt Tabel 8).

Tabel 8 KS poolt ammutatud vee kogused

rida	Näitaja	ühik	2019	2020	2021	2022
1	Ammutatud vee kogus	tuh m ³	117,98	126,17	125,93	128,77
2	Ammutatud vee koguse muutus	%	-3,8	6,9	-0,2	2,3
3	Vee erikasutusõiguse tasuga maksustamata vesi (Kiku, Leikude)	tuh m ³	0,47	0,53	0,62	0,62
4	Vee erikasutusõiguse tasuga maksustatud vesi	tuh m ³	117,51	125,64	125,30	128,15
5	Vee erikasutusõiguse tasuga maksustamata vee (Kiku, Leikude) osakaal ammutatud veest	%	0,4	0,4	0,5	0,5
6	Vee erikasutusõiguse tasuga maksustatud vee osakaal ammutatud veest	%	99,6	99,6	99,5	99,5

Veeteenuse hinna arvutamise aluseks olevate kulude hindamiseks on oluline välja selgitada vee erikasutusõiguse tasuga maksustatud vee kogus. Leidmaks vee erikasutusõiguse tasuga maksustatud vee kogust analüüsib Konkurentsiamet järgnevalt vee erikasutusõiguse tasuga maksustamata vee kogust.

Vee erikasutusõiguse tasuga maksustamata vee kogus oli 2019.a-l 0,47 tuh m³, kasvas 2020.a-l 0,53 tuh m³-ni ja kasvas 2021.a-l 0,62 tuh m³-ni. 2022.a-ks prognoosib KS maksustamata ammutatava vee koguseks 0,62 tuh m³ (vt Tabel 8 rida 3 veerg 2022) ehk samale tasemele eelneva aasta vee erikasutusõiguse tasuga maksustamata vee osakaaluga ammutatud veest (vt Tabel 8 rida 5 veerg 2022). **Konkurentsiamet peab põhjendatuks 2022.a-l ammutatava maksustamata vee mahtu (0,62 tuh m³), mis on prognoositud samale tasemele eelneva aasta tegeliku maksustamata vee mahuga.**

Kuna Konkurentsiamet on lugenud põhjendatuks ammutatava vee koguse 128,77 tuh m³ ja vee erikasutusõiguse tasuga maksustamata vee koguse 0,62 tuh m³, siis kujuneb põhjendatud vee erikasutusõiguse tasuga maksustatavaks vee koguseks 128,15 tuh m³ (128,77 – 0,62 = 128,15).

Vee erikasutusõiguse tasuga maksustatud vee koguse jagunemine erinevate põhjaveekihtide vahel

Vee erikasutusõiguse tasuga maksustatud vee kogus jaguneb ordoviitsiumi ja ordoviitsiumi-kambiumi põhjaveekihiist ammutatavaks veeks.

128,15 tuh m³ vee kogusest planeerib KS ammutada 2022.a-l 6,2% osakaalus ehk 7,89 tuh m³

¹⁴ Konkurentsiametile on vee mahtude kohta teada andmed suurema täpsusega, kui käesoleva otsuse tabelites esitatud (kajastatud Exceli tabelites). Arvutuste tegemisel lähtub amet Exceli tabelis kajastatud täpsematest andmetest.

ordoviitsiumi põhjaveekihist ja 93,8% osakaalus ehk 120,26 tuh m³ ordoviitsiumi-kambriumi põhjaveekihist.

Erinevatest kihtidest ammutatud vee osakaalude prognoosimisel 2022. aastal lähtub ettevõtja lõppenud majandusaasta (2021) tegelikest osakaaludest, mis on sarnasel tasemel ka 2019-2020.a osakaaludega (vastavalt vee ammutamisel ordoviitsiumi põhjaveekihist vahemikus 93,2%-93,5% ja ordoviitsiumi-kambriumi põhjaveekihist vahemikus 6,5%-6,8%).

Kuna KS on prognoosinud 2022.a-l ordoviitsiumi põhjaveekihist ja ordoviitsiumi-kambriumi põhjaveekihist ammutatava vee osakaalud 2021. aastal tegevuspiirkonnas kujunenud ammutatud vee tegelikest osakaaludest lähtuvalt, siis loeb Konkurentsiamet põhjendatuks KS poolt 2022.a-ks prognoositud ordoviitsiumi põhjaveekihist ammutatava vee osakaalu 6,2% kogu ammutatava vee mahust ehk 7,89 tuh m³ ja ordoviitsiumi-kambriumi põhjaveekihist ammutatava vee osakaalu 93,8% kogu ammutatava vee mahust ehk 120,26 tuh m³.

Vabariigi Valitsuse 17.11.2014 määruse nr 169 „Vee erikasutusõiguse tasumäärad veevõtu eest veekogust või põhjaveekihist“ lisa kohaselt on 2022.a-l vee erikasutusõiguse tasumäär vee ammutamisel devoni põhjaveekihist ordoviitsiumi kihini **84,68 €/tuh m³** ja ordoviitsiumi-kambriumi põhjaveekihist **93,49 €/tuh m³**.

Võttes aluseks käesolevas punktis põhjendatuks loetud 2022.a-l ammutatava maksustatava vee kogused ordoviitsiumi põhjaveekihist 7,89 tuh m³ ja ordoviitsiumi-kambriumi põhjaveekihist 120,26 tuh m³ ning 2022.a vee erikasutusõiguse tasumäärad 84,68 €/tuh m³ vee ammutamisel ordoviitsiumi põhjaveekihist ja 93,49 €/tuh m³ ordoviitsiumi-kambriumi põhjaveekihist, kujuneb 2022.a vee erikasutusõiguse tasu järgnevalt:

$(7,89 \text{ tuh m}^3 \text{ (ordoviitsiumi põhjaveekihist ammutatav vee kogus)} \times 84,68 \text{ €/tuh m}^3 \text{ (vee erikasutusõiguse tasumäär vee ammutamisel ordoviitsiumi põhjaveekihist)} + 120,26 \text{ tuh m}^3 \text{ (ordoviitsiumi-kambriumi põhjaveekihist ammutatav vee kogus)} \times 93,49 \text{ €/tuh m}^3 \text{ (vee erikasutusõiguse tasumäär vee ammutamisel ordoviitsiumi-kambriumi põhjaveekihist)}) / 1000 = 11,91 \text{ tuh €}.$

Konkurentsiameti poolt põhjendatuks loetud ammutatud vee kogustest ja KeTS § 10 lg 3 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse 17.11.2014 määruse nr 169 lisas sätestatud vee erikasutusõiguse tasumääradest lähtuvalt kujuneb 2022.a-l makstavaks vee erikasutusõiguse tasuks 11,91 tuh €, mille Konkurentsiamet loeb ÜVVK § 14 lg 2 p 1 ja 3 tulenevalt põhjendatuks lülitada KS tegevuspiirkonna võetud vee teenuse hinda.

6.1.2. Saastetasu

Vee-ettevõtja peab ÜVVK § 10 lg 1 järgi tagama oma tegevuspiirkonnas ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni toimimise ja korrashoiu. Veeseaduse (edaspidi VeeS) järgi on reovee puhastamine vee-ettevõtja kohustus. VeeS § 187 kohaselt on vee-ettevõtja kohustatud soetama endale vee erikasutusloa ja KeTS §-de 3, 5, 17, 20 ja 24 kohaselt maksuma veekogu reostamisel keskkonnatasuna saastetasu. KeTS § 14 lg 1 kohaselt rakendatakse saastetasu, kui saasteaineid heidetakse välisõhku, veekogusse, põhjavette või pinnasesse või kõrvaldatakse jäätmeid. Keskkonnatasude rakendamise eesmärk on KeTS § 4 lg 1 järgi vältida või vähendada saasteainete keskkonda heitmisega võimalikku kahju.

Juhendi punkti 4.5 kohaselt lülitatakse seaduses sätestatud saastetasude määrad täielikult veeteenuse hinda, küll aga peab ettevõtja põhjendama saastekoguseid. Juhendi punkti 4.6 p 5 kohaselt ei lülitata veeteenuse hinda seaduse alusel vee-ettevõtjale määratud trahve ja viiviseid.

Veeteenuse hinda lülitatava saastetasu põhjendatuse analüüsimiseks on Konkurentsiamet HMS § 5 lg 1 tulenevalt (Konkurentsiametil on õigus määrata kaalutlusõiguse alusel menetlustoiminguid

vorm) välja töötanud ja avaldanud oma koduleheküljel hinna taotlemise vormi ehk Küsimustiku Exceli tabelite kujul. Nimetatud Küsimustiku leheküljel „Tabel F. Keskkonnatasud“ sisaldub tabel, mida vee-ettevõtja on kohustatud täitma ning mis on ettevõtjapoolseks põhjenduseks saastetasude kohta veeteenuse hinnas. „Tabel F. Keskkonnatasud“ on välja töötatud võttes aluseks vee-ettevõtjate poolt regulaarselt riigile esitatavaid saastetasu kohta käivaid vorme.

Vee erikasutusloaga nr L.VV/325903 on KS-ile antud õigus juhtida heitvett veekogusse ning kehtestatud heitvees sisalduvate saasteainete kontsentratsioonid.

Alljärgnevalt analüüsib Konkurentsiamet saastetasu põhjendatust keskkonda heidetavate saastekoguste eest.

KS poolt veeteenuse hinda lülitatud saastetasu 6,86 tuh €

Hinnataotluse kohaselt prognoosib KS regulatsiooniperioodil makstavaks saastetasuks kokku 6,88 tuh €, millest on eristatud purgimisteenusega seotud saastetasu 0,02 tuh € ning veeteenuse hinda lülitatavaks saastetasu summaks on 6,86 tuh €.

Konkurentsiameti seisukoht veeteenuse hinda lülitatud saastetasu 6,86 tuh € kohta

Hinnataotluse kohaselt prognoosib KS regulatsiooniperioodil makstavaks ja veeteenuse hinda lülitatavaks saastetasu summaks 6,86 tuh €. Saastetasu kujunemine on kajastatud alljärgnevas tabelis (vt Tabel 9).

Tabel 9 Saastetasu kujunemine regulatsiooniperioodil

rida	puhasti	tasuliik	suubla koef.	tasumäär €/tonn	kogus tonni loaga	efektiivsuse koef.	kokku €
1	Kadrina, Hulja	BHT ₇	1,5	1435	0,543	0,5	584
2		HEL	1,5	552,89	0,496	0,5	206
3		P	1,5	12014	0,025	0,5	229
4		N	1,5	2826	2,376	0,5	5 035
5		SO ₄	1,5	7,09	8,711	0,5	46
6	Kihlevere, Viitna, Vohnja, Ridaküla, Salda	BHT ₇	1,0	1435	0,082	0,5	59
7		HEL	1,0	552,89	0,072	0,5	20
8		P	1,0	12014	0,004	0,5	24
9		N	1,0	2826	0,476	0,5	673
10		SO ₄	1,0	7,09	1,886	0,5	7
11	Kokku saastetasu (€)						6 882,3
12	Kokku saastetasu (tuh €)						6,88
13	Purgimisele eristatud saastetasu (tuh €)						0,02
14	Veeteenuse hinda lülitatav saastetasu (tuh €)						6,86

Märkused:

BHT₇ - orgaanilised ained (v.a ühealuselised fenoolid ning v.a nafta, naftasaadused, mineraalõli ning tahke kütuse ja muu orgaanilise aine termilise töötlemise vedelsaadused) ümberarvestatuna nende lagundamise biokeemiliseks hapnikutarbeks seitsme ööpäeva jooksul;

HEL – heljum;

P - fosforühendid ümberarvestatuna üldfosforiks;

N - lämmastikuühendid ümberarvestatuna üldlämmastikuks;

SO₄ - sulfaadid, ümberarvestatuna sulfaatiooniks (SO₄²⁻)

KS kasutab klientidelt vastuvõetava reovee puhastamiseks Kadrina, Hulja, Kihlevere, Vohnja, Viitna, Ridaküla ja Salda reoveepuhasteid.

Kuna saastetasu kujuneb saastekoguse, saastetasumäära, suubla koefitsiendi ja KeTS § 20 lg 5 nimetatud saastetasumäärade vähendamist kajastava ehk nn efektiivsuse koefitsiendi korrutisena, analüüsib Konkurentsiamet kõiki saastetasu arvutamise aluseks olevaid komponente eraldiseisvalt.

Saastekogused

Hinnangu andmiseks saastekogustele jälgis Konkurentsiamet saastekoguste dünaamikat puhastite lõikes. Saastekogused sõltuvad olulisel määral puhastatava reovee kogusest. Seega kasutas Konkurentsiamet KS-i poolt regulatsiooniperioodiks prognoositud saastekogustele hinnangu andmisel vaadeldavate aastate saastekoguste erikuluseid (saastekogus jagatud reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügitahuga).

Ülevaade tegelikest saastekogustest ja erikuludest aastatel 2019 kuni 2021 ja prognoosidest 2022.a-ks on esitatud alljärgnevas tabelis (vt Tabel 10).

Tabel 10 Saastekogused ja erikulud

rida	SAASTEKOOGUSED	Ühik	2019	2020	2021	2019-2021 keskmine	2022
1	veesaaste BHT ₇	tonn	0,589	0,643	0,611	0,614	0,627
2	<i>Erikulu (BHT₇)</i>	<i>g/m³</i>	6,2	6,8	6,4	6,5	6,5
3	veesaaste Heljum	tonn	0,586	0,595	0,557	0,579	0,569
4	<i>Erikulu (HEL)</i>	<i>g/m³</i>	6,2	6,2	5,9	6,1	5,9
5	veesaaste Püld	tonn	0,077	0,049	0,029	0,052	0,029
6	<i>Erikulu (Püld)</i>	<i>g/m³</i>	0,81	0,52	0,30	0,54	0,3
7	veesaaste N üldE	tonn	2,690	2,863	2,865	2,806	2,865
8	<i>Erikulu (N üldE)</i>	<i>g/m³</i>	28,3	30,1	30,2	29,5	29,5
9	veesaaste SO ₄	tonn	8,627	9,706	10,387	9,573	10,615
10	<i>Erikulu (SO₄)</i>	<i>g/m³</i>	90,8	102,1	109,4	100,8	109,4
11	Reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügitah, sh purgimine	tuh m ³	95,0	95,1	94,9	95,0	97,0

Lisaks puhastatava reovee mahule sõltub heitveega keskkonda juhitud saasteainete kogus ka konkreetse aasta ilmastikust (külm talv, sademete rohkus jne) ning ka puhastile jõudva reovee saasteainete sisaldusest. Ilmastikust tingitud mõjude elimineerimiseks kasutas Konkurentsiamet regulatsiooniperioodiks prognoositud saastekogustele hinnangu andmisel saastekoguste erikulude arenguid¹⁵ aastatel 2019 – 2021.

Kuna saasteainete BHT₇ ja N erikulud on vaadeldaval perioodil kõikunud ning KS poolt 2022.a-ks prognoositud erikulud (vastavalt 6,5 g/m³ ja 29,5 g/m³, vt Tabel 10 veerg 2022 read 2 ja 8) on võrdsed 2019 - 2021 erikulude keskmiste näitajatega (vt Tabel 10 veerg 2019 – 2021 keskmine read 2 ja 8), siis **peab Konkurentsiamet põhjendatuks 2022.a-ks prognoositud saasteaine BHT₇ erikulu 6,5 g/m³ ja saasteaine N erikulu 29,5 g/m³.**

¹⁵ Kui vaadeldav näitaja on ühel aastal kasvanud ja järgmisel kahanenud või vastupidi, siis peab Konkurentsiamet põhjendatuks võrrelda prognoositud näitajat kolme aasta keskmise tasemega. Kui vaadeldav näitajat on pidevalt kasvanud või kahanenud, siis on põhjendatud prognoosi hinnata viimase tegeliku näitaja järgi, kui ei ole teada eelnimetatud trendi põhjustavaid täiendavaid asjaolusid.

Kuna saasteainete HEL, Püld ja SO₄ erikulud on vaadeldaval perioodil langenud (Püld, HEL) või tõusnud (SO₄), siis KS poolt 2022.a-ks prognoositud erikulud ei ületa viimast tegelikku näitajat. Sellest tulenevalt **peab Konkurentsiamet põhjendatuks 2022.a-ks prognoositud HEL erikulu 5,9 g/m³, Püld erikulu 0,3 g/m³ ja SO₄ erikulu 109,4 g/m³.**

Saasteainete põhjendatud erikuludest lähtuvalt loeb Konkurentsiamet põhjendatuks ka KS poolt 2022.a-ks prognoositud saasteaine BHT₇ koguse 0,63 tonni, saasteaine HEL koguse 0,57 tonni, saasteaine P koguse 0,03 tonni, saasteaine N koguse 2,87 tonni ja saasteaine SO₄ koguse 10,62 tonni, mis ei ületa keskkonnaloas sätestatud piirmäärasid.

Suubla koefitsient

Vee erikasutusloa kohaselt on Kadrina ja Hulja reoveepuhastite vee erikasutusloa-kohane suubla koefitsient 1,5 ning teiste reoveepuhastite vee erikasutusloa-kohane suubla koefitsient 1,0. **Konkurentsiamet peab põhjendatuks KS-i poolt saastetasu arvutuses kasutatud suubla koefitsienti 1,5 (Kadrina ja Hulja puhastid) ja 1,0 (Kihlevere, Viitna, Vohnja, Ridaküla ja Salda puhastid), kuna see põhineb vee-erikasutusloas KeTS § 20 lg 2 alusel sätestatud suubla koefitsiendil.**

Saastetasumäärad

KS on lähtunud saastetasu kujunduses saastetasumäärade: BHT₇ 1435 €/t; HEL 552,89 €/t; P 12014 €/t; N 2826 €/t ja SO₄ 7,09 €/t, **mida Konkurentsiamet peab põhjendatuks, kuna saastetasumäärad on kehtestatud KeTS § 20 lg 1 alusel alates 01.01.2015 ja kehtivad ka regulatsiooniperioodil ehk 2022.a-l.**

Saastetasumäärade vähendamine ehk nõuetekohasuse koefitsient

KeTS § 20 lg 5 sätestab, et kui väljalaskme kaudu suublasse juhivat vett iseloomustavate näitajate väärtused, välja arvatud KeTS § 24 lõikes 4 sätestatud juhul üldlämmastik, on veeloaga määratud reostusnäitajate piirväärtustest väiksemad või nendega võrdsed ja suublasse juhivate saasteainete kogused vastavad veeloas sätestatule ning vee erikasutaja on tähtpäevaks esitanud veelo andjale VeeS § 195 lõikes 1 nimetatud aruande nõutud andmete ulatuses, vähendatakse käesoleva paragrahvi lõikes 1 kehtestatud saastetasumäärasid selle väljalaskme või suublasse juhivate saasteainete koguste kohta kaks korda ehk rakendatakse nõuetekohasuse koefitsienti 0,5. **Kuna KS-i poolt kasutatavate reoveepuhastitest väljuva heitvee näitajad on olnud ja on 2022.a-l prognoositud vastama keskkonnaloas määratud reostusnäitajate piirväärtustele ning vee erikasutusloa andjale peavad olema tähtaegselt esitatud aruanded, siis on põhjendatud rakendada KeTS § 20 lg 5 tulenevalt nõuetekohasuse koefitsienti 0,5 ehk vähendada saastetasumäärasid kaks korda.**

Korrutades iga saasteaine puhul Konkurentsiameti poolt põhjendatuks loetud saastekoguse, saastetasumäära, suubla koefitsiendi ja efektiivsuse koefitsiendi saame konkreetse saasteaine keskkonda juhtimise eest makstava saastetasu. Kõikide saasteainete keskkonda juhtimise eest makstavate saastetasude summeerimisel kujuneb 2022.a-l makstavaks saastetasuks kokku 6,88 tuh € (vt Tabel 9 rida 12).

KS on eristanud põhjendatud saastetasust (6,88 tuh €) muu tegevusega (purgimisteenus) seotud saastetasu purgimisteenuse müügitulu osakaalu alusel **ja lülitab veeteenuse hinda 6,86 tuh €** (vt Tabel 9 rida 14: loaga saastetasu kokku 6,88 tuh € - muu tegevuse saastetasu 0,02 tuh €¹⁶).

Konkurentsiamet peab ÜVVKS § 14 lg 2 p 1 ja 3 alusel põhjendatuks lülitada veeteenuse

¹⁶ Purgimisteenuse osakaal 0,27%: 6,88 tuh € x 0,27 / 100 = 0,02 tuh €

hinda saastetasu 6,86 tuh €, kuna nimetatud summa on saadud Konkurentsiameti poolt põhjendatuks loetud saastekogustele KeTS § 20 lg 1 toodud 2022.a-l kehtivaid saastetasumäärasid ning KeTS § 20 lg 2 alusel vee erikasutusloas määratud suubla koefitsiente ja KeTS § 20 lg 5 sätestatud nn efektiivsuse koefitsiente rakendades ja millest on eraldatud muu tegevusega (purgimisteenusega) seotud saastetasu.

6.2. Kontrollitavad kulud

Kaalutlusi, kas veeteenuse hinda lülitatud kontrollitavad kulud on ÜVVKS § 14 lg 2 p 1, 3 ja 4 alusel põhjendatud, teostab Konkurentsiamet tuginedes Juhendi p 4.3 kuni 4.8.

Kontrollitavate kuludena defineerib Konkurentsiamet vastavalt Juhendi punktile 4.3 kulusid, mida ettevõtja saab mõjutada oma efektiivsema majandustegevuse kaudu.

Juhendi punkti 4.6 kohaselt ei lülitata veeteenuse hindadesse alljärgnevaid kuluartikleid (analoogselt Vee Määrusega, mida rakendatakse juhul, kui vee-ettevõtja hind ei vasta ÜVVKS-s kajastatud põhimõtetele):

- 1) ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu;
- 2) sponsorlus, kingitused ja annetused;
- 3) veeteenuse vahendajatele makstavad tasud;
- 4) põhitegevusega mitteseotud kulud;
- 5) seaduse alusel vee-ettevõtjale määratud trahve ja viiviseid;
- 6) finantskulud;
- 7) vee-ettevõtja tulumaksukulu (näiteks dividendide tulumaksu kulu);
- 8) teised ettevõtte majandusanalüüsi käigus mittepõhjendatuks osutunud kulud.

Juhendi punkti 4.8 kohaselt kasutatakse ettevõtja kulude analüüsi süstemaatilisel teostamisel muuhulgas alljärgnevaid meetodeid:

- 1) kulude dünaamika jälgimine ajas ning selle võrdlus tarbijahinnaindeksi (THI)¹⁷ dünaamikaga;
- 2) erinevate kulukomponentide põhjendatuse süvaanalüüs (sh. eksperthinnangud);
- 3) vee-ettevõtja tegevuskulude ning nende põhjal arvutatud statistiliste näitajate võrdlemine teiste vee-ettevõtjate näitajatega.

KS poolt veeteenuse hinda lülitatavad kontrollitavad kulud summas 275,14 tuh €

KS on Hinnataotluse kohaselt prognoosinud veeteenuse hinda lülitatavateks kontrollitavateks kuludeks kokku 275,14 tuh €, millest moodustab:

1) elektrienergia kulu	100,52 tuh €,
2) muud tegevuskulud	174,62 tuh €.

Nimetatud kontrollitavatele kuludele annab Konkurentsiamet käesoleva otsuse järgnevates punktides eraldi hinnangu. Kontrollitavate kulude põhjendatust hindab Konkurentsiamet KS poolt Hinnataotlusega esitatud andmete ning ettevõtjalt menetluse käigus saadud selgituste alusel.

6.2.1. Elektrienergia kulu

KS poolt prognoositud veeteenuse elektrienergia kulu 100,52 tuh €

¹⁷ THI väljendab üldises majanduskeskkonnas aset leidva kulude kasvu dünaamikat, mis avaldub lõpptulemusena keskmise tarbija ostukorvi hinna muutuses.

Hinnataotluse kohaselt prognoosib KS regulatsiooniperioodil veeteenuse osutamiseks tarbitavaks elektrienergia koguseks 486,61 MWh ja elektrienergia kogukuluks 100,52 tuh €. Eelnevates näitajates ei kajastu muu tegevusega (sh purgimisteenusega) seotud elektri kogus ega -kulu. Veeteenuse hinda lülitatavast elektrienergia kulust 37,19 tuh € on seotud võetud vee teenusega ning 63,33 tuh € reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenusega.

Konkurentsiameti seisukoht elektrienergia kulu 100,52 tuh € kohta

Elektrikulu kujuneb ostetava elektrikoguse korrutamisel elektrienergia hinna, võrguteenuse hinna, elektriaktsiisi ning taastuvenergia tasu summaga, mistõttu annab Konkurentsiamet alljärgnevalt kõikidele eelnimetatud elektrikulu arvutamise aluseks olevatele komponentidele hinnangu eraldiseisvalt.

Elektrienergia kogus

KS kasutab veeteenuse osutamisel elektrienergiat vee pumpamiseks ja puhastamiseks, reovee ärajuhtimiseks ja puhastamiseks ning kontoriruumides. Konkurentsiamet koostas KS-i poolt esitatud andmete alusel tabeli (vt Tabel 11) veeteenuse osutamisel tarbitud elektrienergia koguste kohta, mis ei sisalda muude tegevuste elektrienergia koguseid.

Tabel 11 Veeteenuse osutamisega seotud elektrienergia andmed

Jrk nr	Näitaja	ühik	2019	2020	2021	2022
1	Elektrienergia tarbimine veevaldkonnas (ilma purgimiseta)	MWh	437,5	448,0	484,5	486,61
2	Elektritarbimise muutus vrs eelmine aasta	%		2,4	8,1	0,4
3	Ammutatud vee maht	tuh m ³	117,98	126,17	125,93	128,77
4	Reovee müügi maht	tuh m ³	94,68	95,92	94,77	96,68
5	Ammutatud vee maht ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügi maht	tuh m ³	212,66	222,09	220,69	225,45
6	Elektrienergia erikulu (rida 1 / rida 5)	kWh/m ³	2,06	2,02	2,20	2,15
7	Elektrikulu veeteenuse osutamisel	tuh €	45,46	44,38	46,23	100,52
8	Elektrienergia keskmine hind	sent/kWh	10,391	9,907	9,543	20,657
9	Keskmise hinna muutus	%		-4,7	-3,7	116,5
10	Veepumplate arv	tk	16	16	16	16
11	Veetöötusjaamade arv	tk	10	10	10	10
12	Reovee pumplate arv	tk	10	10	10	10
13	Reoveepuhastite arv	tk	7	7	7	7

Veeteenuse osutamiseks kasutatud elektrienergia kogus oli 2019.a-l 437,5 MWh, kasvas 2020.a-l 448,0 MWh-le ning 2021.a-l veel ehk 484,5 MWh-ni (vt Tabel 11 rida 1 veerud 2019-2021). 2021. aasta elektrienergia tarbimise kasvu põhjustasid erinevates veemajandusobjektides mikrokliimat (nt niiskustaset) ja optimaalset sisetemperatuuri tagavad tehtud muutused/ muudetud seadmed, vajalikud tehtud muudatused aeratsiooni tagamisel ning muudatused ÜVK süsteemis seoses Kadrina veemajandusprojektiga.

2022.a-ks on KS prognoosinud tarbitavaks elektrienergia koguseks 486,61 MWh, mis on 0,4% suurem eelneval aastal tarbitud kogusest (vt Tabel 11 veerg 2022 read 1 ja 2).

Kuna veeteenuse osutamiseks tarbitav elektrienergia kogus sõltub suurel määral käideldava vee kogusest, siis hinnangu andmiseks tarbitavale elektrienergia kogusele, arvutas Konkurentsiamet elektrienergia erikulu (elektrienergia kogus jagatud ammutatud vee mahu ja reovee müügi mahu

summaga, vt Tabel 11 rida 6).

Veeteenuse elektrienergia erikulu oli 2019.a-l 2,06 kWh/m³, vähenes 2020.a-l tasemele 2,02 kWh/m³ ning suurenes 2021.a-l 2,20 kWh-le/m³. 2022.a-ks prognoositud andmeil jääb elektritarbimise erikulu madalamaks eelneva aasta tasemest ehk erikuluks 2,15 kWh/m³ (vt Tabel 11 rida 6 veerud 2021-2022).

Konkurentsiamet peab põhjendatuks regulatsiooniperioodi veevaldkonna elektrienergia erikulu 2,15 kWh/m³, kuna see on prognoositud lähtuvalt osutatava teenuse mahust ja kasutatavate seadmete elektritarbimisest.

Lähtudes Konkurentsiameti poolt käesoleva otsuse punktis 6.1.1 põhjendatuks loetud ammutatava vee kogusest 128,77 tuh m³, otsuse punktis 5.1.2 põhjendatuks loetud reovee ärajuhtimise ja puhastamise müüginahust 96,68 tuh m³ ning käesolevas punktis põhjendatuks elektrienergia erikulust 2,15 kWh/m³ kujuneb veeteenusel tarbitavaks põhjendatud elektrienergia koguseks 486,61 MWh $((128,77+96,68) \times 2,15 = 486,61^{18})$.

Elektrienergia hind

Esitatud Hinnataotluses on KS prognoosinud 2022.a elektrienergia hinnaks 15,50 senti/kWh.

Elektrienergia ostmiseks vabaturult osales KS riigihankes „Eesti Vee-ettevõtete Liidu liikmetele elektrienergia ostmine 2021-2024” (viitenumber 227429). mille osas tegi soodsaima pakkumise Inter RAO Eesti OÜ. Elektrienergia maksumuseks oli pakkumuse kohaselt fikseeritud hinnaga pakett perioodiks 01.01.2021- 31.12.2022 hinnaga 43,10 €/MWh.

Seoses Venemaa agressiooniga Ukrainas sattus sanktsioonide alla ka Inter RAO ning tema tütarettevõtte Inter RAO Eesti OÜ ei saanud enam Eestis elektrimüüjana tegutseda. 23.05.2022 sõlmis KS Eesti Energia AS-ga ühekuulise (01.06 – 30.06.2022) elektrienergia ostulepingu, mille kohaselt on elektri hind fikseeritud hind 154,96 €/MWh ehk 15,50 senti/kWh.

KS osaleb ettevõtte Eesti Vee-ettevõtete Liidu liikmete järgmises elektrienergia ostmise hankes. Selle hanke tulemused selguvad juunis 2022.

KS on sõlminud lühiajaliselt fikseeritud hinnaga lepingu.

Võrdluseks vaatas amet Nord Pool Eesti hinnapiirkonnas viimase 12 kuu (juuni 2021-mai 2022) keskmisi elektrienergia hindasid (vt Tabel 12):

Tabel 12 Elektrienergia keskmised börsihinnad

Nord Pool Eesti hinnapiirkonna viimase 12 kuu elektrienergia keskmised hinnad	€/MWh	sent/kWh
2021 – Juuni	71,68	7,168
2021 – Juuli	83,78	8,378
2021 – August	87,03	8,703
2021 – September	122,40	12,240
2021 - Oktoober	105,61	10,561
2021 – November	116,78	11,678
2021 – Detsember	202,65	20,265

¹⁸ Konkurentsiametile on vee mahtude ja erikulu kohta teada andmed suurema täpsusega, kui käesoleva otsuse tabelites esitatud (kajastatud Exceli tabelites). Arvutuste tegemisel lähtub amet Exceli tabelis kajastatud täpsematest andmetest.

Nord Pool Eesti hinnapiirkonna viimase 12 kuu elektrienergia keskmised hinnad	€/MWh	senti/kWh
2022 – Jaanuar	141,74	14,174
2022 – Veebruar	104,63	10,463
2022 – Märts	151,23	15,123
2022- Aprill	100,66	10,066
2022- Mai	151,37	15,137
<i>Viimase 12 kuu keskmine hind</i>	119,96	11,996
<i>Viimase 6 kuu keskmine hind</i>	142,05	14,205

Börsihinnale lisandub marginaal (ametile esitatud lepingutes vahemikus 0,49-2,11 €/MWh), mistõttu kujuneks elektrienergia 6 kuu keskmiseks börsihinnaks koos marginaaliga vahemikus 142,54-144,16 €/MWh. KS ostab elektrienergiat fikseeritud hinnaga 154,96 €/MWh ehk 15,50 senti/kWh, mis on mõnevõrra kõrgem 6 kuu keskmisest börsihinnast koos marginaaliga. Samal ajal on viimase 12 kuu (v.a detsember 2021) kõrgeimad börsihinnad olnud viimasel kolmel kuul (2022. aasta märtsis 151,23 €/MWh ja mais 151,37 €/MWh), juunikuu keskmine börsihind seisuga 15.06.2022 on 166,26 €/MWh. Eelnevad on KS prognoositud elektrienergia hinnaga (154,96 €/MWh) sarnasel tasemel (2022. aasta märtsi ja maikuu börsihind vastavalt 151,23 €/MWh ja 151,37 €/MWh) või ka kõrgemad (juunikuu keskmine börsihind seisuga 15.06.2022 on 166,26 €/MWh).

Eelnevast tabelist nähtub, et alates 2021 suvest on tegemist olukorraga, kus börsihinnad on olnud väga volatiilsed¹⁹ ja kõrged.

Konkurentsiamet selgitab, et elektrienergia hinnatõus toimus kogu 2021. aasta jooksul (eriti teisel poolaastal) ja seda terves Euroopas. Paljuski oli see mõjutatud majanduse taas-elavnemisest ja tarbimise kasvust võrreldes 2020. aastaga, kui COVID pandeemia tõttu oli tarbimine kogu Euroopas madal ja elektrienergia hinnad madalad. Lisaks majanduse ja elektritarbimise taastumisele mõjutasid 2021. aastal hinda tugevalt ka ebasoodne ilmastik (kuiv suvi ja tuulevaiksed ilmad Põhjamaades, mistõttu olid Euroopas oluliselt väiksemad hüdroenergia varud). Samas oli suvel tarbimine tavapärasest suurem, kuna äärmiselt kuuma suve tõttu kasutati jahutusseadmeid varasemast enam. Et taastuvenergia tootmisvõimsus pole olnud piisav, siis on energia hinda turul määranud tootmine fossiilsetest kütustest (gaas, põlevkivi, kivisüsi). Seejuures on fossiilkütustest toodetava elektri hind väga tugevalt sõltuv tootmisel tekkivatest süsinikuheitmetest ja CO₂ kvoodihinnast (CO₂ kvoodihind tõusis 2021. aasta jooksul 138,6%). Ka gaasihind on maailmaturul tugevalt tõusnud, mis on tõstnud ka gaasijaamades toodetava elektrienergia hinda.

Eelnevast lähtuvalt ja arvestades, et esineb varasemast enam määramatust tulevikus kujuneva elektrienergia hinnataseme osas (nii lühi- kui ka pikaajaliselt), on väga järsu hinnamuutuse tingimustes vee-ettevõtjal oluliselt keerulisem regulatsiooniperioodi (12 kuu) elektrienergia ostukulu prognoosimine. Sellises olukorras **aktsepteerib Konkurentsiamet Hinnataotluses kajastatud Eesti Energia AS-iga lühiajaliselt fikseerituna kokkulepitud elektrienergia hinna 15,50 senti/kWh arvestamist elektrienergia kulu kujunemisel veeteenuse hinnas.**

Kuna ÜVVKS § 14 lg 2 kohaselt peab veeteenuse hind olema kulupõhine, siis elektrienergia hinna olulise langemise korral **on ettevõtja kohustatud viivitamatult esitama taotluse** veeteenuse

¹⁹ Standardhälve kuude keskmiste börsihindade aritmeetilisest keskmisest oli 2021.a-l 53,1% mõjutatuna eeskätt alates augustist toimunud hinnatõusust. Aastatel 2013-2020 oli standardhälve keskmiselt 12%. Standardhälve näitab erinevust üldisest keskmisest: 2021.a-l oli standardhälve suur, seega olid börsihinnad üldisest keskmisest oluliselt erinevad. Aastatel 2013-2020 oli standardhälve väiksem ehk börsihinnad olid üldise keskmise lähedal.

hinna alandamiseks hinda lülitatava elektrienergia kulu vähenemise tõttu, võttes muuhulgas arvesse ÜVVK § 14² lg 6 sätestatut²⁰.

Alljärgnevalt on toodud arvutus näitlikustamaks, kuidas väheneks KS kaalutud keskmine veeteenuse hind (lubatud müügitulu jagatud võetud vee ja reovee teenuse müügituluga) ostetava elektrienergia hinna langedes 155,00 €/lt/MWh (15,50 senti/kWh = 155,00 €/MWh) näiteks 1) 125,00 €/le/MWh, 2) 105,00 €/le/MWh ja 3) 85,00 €/le/MWh (muud kulukomponendid jäävad muutumatuks):

Tabel 13 Keskmise veeteenuse hinna muutumine sõltuvalt elektrienergia hinnast ja kulust

rida	Käesoleva otsusega kujunev kaalutud keskmine veeteenuse hind (€/m ³)	sh elektrienergia ostukulu veeteenuse hinnas (€/m ³)*	sh elektrienergia kulus sisalduv elektrienergia ostuhind (€/MWh)	Näidisarvutuse elektrienergia ostuhind (€/MWh)	Näidisarvutuse elektrienergia ostukulu veeteenuse hinnas (€/m ³)*	Näidisarvutuse kaalutud keskmine veeteenuse hind (€/m ³)	Kaalutud keskmise veeteenuse hinna muutus (%)
1	1,870	0,366	155,00	125,00	0,295	1,799	-3,8
2	1,870	0,366	155,00	105,00	0,248	1,752	-6,3
3	1,870	0,366	155,00	85,00	0,201	1,704	-8,8

* Ei sisalda võrgutasu, elektriaktsiisi ja taastuenergia tasu

Tabelist (vt Tabel 13) selgub, et elektrienergia hinna langemisel 155,00 €/lt/MWh 125,00 €/le/MWh (24,0% võrra) alaneks veeteenuse hind 3,8%, elektrienergia hinna langemisel 105,00 €/le/MWh (47,6% võrra) alaneks veeteenuse hind 6,3% ja elektrienergia hinna langemisel 85,00 €/le/MWh (82,4% võrra) alaneks veeteenuse hind 8,8%. Seega kui ettevõtja sõlmib edaspidise lepingu (kehtiv leping kuni 30.06.2022) börsihinna alusel, peab ta jälgima igakuiselt elektrienergia ostuhinna/-kulu kujunemist ja selle mõju veeteenuse hinnale.

Kui ettevõtja elektrihinna stabiliseerumisel (käesolevas otsuses kasutatust oluliselt madalamal tasemel) viivitamatult uut hinnataotlust ei esita, on tegemist olukorraga, kus tema müügitulu kujuneb oluliselt kõrgemaks, kui seda võimaldavad ÜVVK § 14 lg 2 sätestatud veeteenuse hinna kujundamise alused. Veeteenuse hind ei vasta sellisel juhul enam ÜVVK-sis sätestatud kulupõhisuse nõuetele ja vee-ettevõtja hakkab teenima kumuleeruvalt ülemäärast tulu, mis on vastuolus ÜVVK § 14 lg 2, mille kohaselt tohib veeteenuse hinnaga katta vaid veeteenuse põhjendatud kulud ning põhjendatud tulukuse. Monopoolsete ettevõtete tulunorm peab olema piiratud vältimaks turgu valitseval ettevõttel teenida tarbija arvelt ülikasumeid ning hinnaregulaatori (antud juhul Konkurentsiamet) seadusejärgne ülesanne on kontrollida, et seadusest tulenevad hinnaregulatsiooni põhimõtted on monopoolsete ettevõtjate puhul rakendatud ning tarbijate õigusi õiglasele monopoolse teenuse hinnale ei ole rikutud. Lisaks vajab märkimist, et ehkki elektrienergia kulu on käesoleval ajal küll juhitamatu ja raskesti prognoositav kulu, on börsihinna muutusest tuleneva elektrienergia kulu muutumisel hinnaarvestuse teostamine lihtne (muud komponendid püsivad muutumatuks) ega ole ettevõtjale põhjendamatult koormav. Seetõttu on põhjendatud Konkurentsiameti nõue, et elektrihinna stabiliseerumisel käesolevas otsuses kasutatust madalamal tasemel, tuleb ettevõtjal viivitamatult esitada uus hinnataotlus, mis vastab

²⁰ Tulenevalt ÜVVK § 14² lg 6 on vee-ettevõtja kohustatud jälgima oma tegevusest sõltumatuid asjaolusid, mis mõjutavad veeteenuse hinda, ning teavitama Konkurentsiametit hiljemalt 30 päeva jooksul arvates asjaolu ilmnemisest, mis võib mõjutada veeteenuse hinda rohkem kui 5 protsendi võrra. Konkurentsiamet otsustab 30 päeva jooksul sellise teabe saamisest arvates, kas ja millise tähtaja jooksul peab vee-ettevõtja esitama uue hinnataotluse.

ÜVVKS § 14 lg 2 sätestatud alustele, vastasel juhul on ametil õigus teha vee-ettevõtjale ettekirjutus veeteenuse hinna vastavuse viimiseks ÜVVKS-le.

Korralduseseaduse § 28 lg 1 järgi on korralduskoostamise korral pädeval korralduskoostajal (antud juhul Konkurentsiamet) õigus panna avaliku korra eest vastutavale isikule ettekirjutusega korralduskoostamise kõrvaldamise kohustus ning hoiatada teda KorS § 28 lg 2 või 3 nimetatud haldussunnivahendite kohaldamise eest, kui isik ei täida kohustust hoiatuses määratud tähtaja jooksul. ÜVVKS § 16 lg 9 alusel on Konkurentsiametil õigus ettekirjutuse täitmata jätmisel kehtestada ettevõtjale ajutine veeteenuse hind.

Konkurentsiamet näitlikustas Tabelis 13, kuidas mõjutab elektrienergia börsihinna muutus ettevõtja keskmist veeteenuse hinda. Hoolduskohustusest tulenevalt on KS kohustatud jälgima elektrienergia turul toimuvat veendumaks, kas rakendatavad veeteenuse hinnad vastavad ÜVVKS-le.

Võrguteenuse hind²¹

KS ostab Hinnataotluses esitatud andmete kohaselt regulatsiooniperioodil elektrienergia võrguteenust Elektrilevi OÜ-lt pakettidega Võrk 2, Võrk 2 kuutasuga, Võrk 4 ja VML2. Võrgutasud on Konkurentsiamet kooskõlastanud 10.02.2022 otsusega nr 7-3/2022-016. **Konkurentsiamet peab põhjendatuks veeteenuse elektrikulu arvutamisel Elektrilevi OÜ hinnapakettidele vastavate ja Konkurentsiameti otsusega kooskõlastatud võrguteenuse tasude (s.h reaktiivenergia tasu) rakendamise tulemusena kujunenud kaalutud keskmist võrguteenuse tasu 3,927 senti/kWh.**

Elektriaktsiis ja taastuvenergia tasu²²

Lähtuvalt alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduses (ATKEAS) sätestatust lisandub elektrienergia hinnale elektriaktsiis **0,1 senti/kWh²³** ning lähtuvalt elektrituruseaduse § 59² lõikest 1 lisandub taastuvenergia tasu **1,13 senti/kWh²⁴**.

Elektrienergia kulu

Elektrienergia kulu kokku kujuneb elektrikoguste korrumtamisel elektrienergia hinna, võrguteenuse hinna, elektriaktsiisi ja taastuvenergia tasu summaga.

Eelnevalt põhjendatuks peetud komponentide summana peab Konkurentsiamet põhjendatuks veeteenusel tarbitava elektrienergia kaalutud keskmist hinda 20,657 senti/kWh (15,50 + 3,927 + 0,1 + 1,13 = 20,657).

Konkurentsiameti poolt põhjendatuks loetud veeteenuse elektrienergia koguse 493,30 MWh ja kaalutud keskmise elektrienergia hinna 20,657 senti/kWh alusel kujuneb veeteenuse elektrienergia kuluks 100,52 tuh € ($486,6 \times 20,657 / 100 = 100,52$). Lähtudes konkreetse tarbimisobjekti kasutusotstarbest on elektrikulust 37,19 tuh € seotud võetud vee teenusega ning 63,33 tuh € reoveeteenusega.

Konkurentsiamet peab ÜVVKS § 14 lg 2 p 1, 3 ja 4 alusel põhjendatuks lülitada

²¹ Elektrienergia hinnas sisalduv võrgutasu komponent on ettevõtja jaoks mittekontrollitaval tasul põhinev kulu (vt otsuse punkt 6.1)

²² Elektrienergia hinnas sisalduv elektriaktsiis ja taastuvenergia tasu komponent on ettevõtja jaoks mittekontrollitaval tasul põhinev kulu (vt otsuse punkt 6.1)

²³ 01.05.2022 kehtima hakanud ATKEAS redaktsiooni § 66 lg 12 kohaselt on elektriaktsiisi määr 0,1 senti/kWh.

²⁴ <https://elering.ee/taastuvenergia-tasu>

kooskõlastatavasse veeteenuse hinda elektrienergia kulu 100,52 tuh € (s.h võetud vee teenuse osutamisega seotud elektrienergia kulu 37,19 tuh € ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse osutamisega seotud elektrienergia kulu 63,33 tuh €), kuna see on kujunenud põhjendatuks loetud elektrienergia kogusest ja kaalutud keskmisest elektrienergia hinnast lähtuvalt.

6.2.2. Muud tegevuskulud

Eelnevalt on Konkurentsiamet andnud hinnangu mittekontrollitavatele kuludele (punktis 6.1) ning kontrollitavatest kuludest elektrienergia kulule (punktis 6.2.1). Järgnevalt analüüsib Konkurentsiamet KS muid tegevuskulusid.

Juhendi punktist 4.8 tulenevalt kasutab Konkurentsiamet ettevõtja tegevuskulude analüüsil kulude dünaamika jälgimist ajas ja selle võrdlust THI dünaamikaga ning vee-ettevõtja tegevuskulude ja nende põhjal arvutatud statistiliste näitajate võrdlemist sarnaste vee-ettevõtjate näitajatega.

Juhendi punkti 4.6.1 kohaselt ei lülitata veeteenuse hinda ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu, sest maksmata arvete kulu lülitamine veeteenuse hinda ning seeläbi korrektselt arveid tasuvate isikute veeteenuse hinda ei ole põhjendatud ja õiglane korrektselt arveid tasuvate tarbijate suhtes. Samuti ei motiveeriks maksmata arvete kulu lülitamine veeteenuse hinda ettevõtjat võlgnikega tegelema. Veeteenuse hind, mis sisaldaks ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulusid ei vastaks ÜVVKs § 14 lg 2 ja selle alusel välja töötatud Juhendi punktis 4.6.1 toodud põhimõtetele.

KS poolt veeteenuse hinda lülitatavad muud tegevuskulud 174,62 tuh €

KS on Hinnataotluse kohaselt prognoosinud kooskõlastatavas veeteenuse hinnas kajastuvateks muudeks tegevuskuludeks kokku 174,62 tuh € (sh 23,74 tuh € muda utiliseerimise ja puhasti võreprahi vedu). Muude tegevuskulude summast aastatel 2017-2022 ning Konkurentsiameti 17.05.2017 otsuses nr 9-3/2017-005 (edaspidi 2017 Otsus) põhjendatuks peetud kuludest annab ülevaate alljärgnev tabel (vt Tabel 14). Tabelis on esitatud vaid kooskõlastatavasse veeteenuse hinda lülitatud muud tegevuskulud ning tabel ei kajasta veeteenusega mitteseotud tegevustele jaotatud tegevuskulusid.

Tabel 14 Veeteenuse muud tegevuskulud

rida	Näitaja	Ühik	2017 otsus	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1	Muud tegevuskulud kokku	tuh €	136,01	142,61	164,06	153,88	155,59	176,87	174,61
2	Muude tegevuskulude muutus võrreldes eelmise aastaga	%	x	x	15,0	-6,2	1,1	13,7	-1,5
3	THI muutus	%	x	x	3,4	2,3	-0,4	4,6	12,7
4	Võetud vee ja reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügiimaht	tuh m ³	188,4	189,9	197,24	200,2	202,5	202,6	206,2
5	Muud tegevuskulud müügiimahu kohta	€/m ³	0,72	0,75	0,83	0,77	0,77	0,87	0,84

*Statistikaameti²⁵ andmetel oli THI muutus 2018.a-l 3,4%, 2019.a-l 2,3%, 2020.a-l -0,4% ja 2021.a-l 4,6%.

Rahandusministeeriumi 2022.a kevadise majandusprognoosi²⁶ kohaselt on THI muutuseks prognoositud 2022.a-l 12,7%. THI muutus 2021.a-l 4,6% tähendab, et 2020.a hinnad on 2021.a-ks kasvanud 4,6% võrra.

Konkurentsiameti seisukoht muude tegevuskulude summa 174,62 tuh € (sh 23,72 tuh € muda utiliseerimise ja reoveepuhasti võreprahi veo kulud) kohta

KS veeteenusega seotud muud tegevuskulud olid 2017.a-l 142,61 tuh €-t, 2018.a-l tõusid muud tegevuskulud 164,06 tuh €-le, 2019.a-l langesid 153,88 tuh €-le, 2020.a-l tõusid 155,59 tuh €-le ja 2021.a-l 176,87 tuh €-le (vt Tabel 14 rida 1). Regulatsiooniperioodiks 2022.a prognoosib KS muude tegevuskulud tasemele 174,21 tuh € (vt Tabel 14 veerg „2022“ rida 1) ehk kulu langust võrreldes eelmise 2021. aastaga 1,5%.

KS-ilt menetluste käigus saadud andmete kohaselt on perioodi 2021 muude tegevuskulude märkimisväärse kasvu põhjusteks kemikaalide ning remondi- ja hoolduskulude kasv.

Kuna muda utiliseerimise (ja lisandunud reoveepuhasti võreprahi veo) kulud on võrreldes 2017 Otsusega märkimisväärselt (1,6 korda) suuremad, siis vaatab Konkurentsiamet neid kulusid lahus teistest tegevuskuludest.

Muda utiliseerimise ja reoveepuhasti võreprahi veo kulud 23,72 tuh €-t

KS on lülitanud 2022.a-l reovee ärajuhtimise ja puhastamise hinda muda utiliseerimise ja reoveepuhasti võre- ja liivapüüduri prahi veo kulud summas 23,72 tuh €.

Vee-ettevõtja peab ÜVVKs § 10 lg 1 järgi tagama oma tegevuspiirkonnas ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni toimimise ja korrashoiu. Veeseaduse järgi on reovee puhastamine vee-ettevõtja kohustus.

„Kadrina valla ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kava aastateks 2015-2026“²⁷ kohaselt ei teostata Kadrina valla reoveepuhastitel tekkiva jääkmuda komposteerimist ega kasutata muud sette lõppkäitluse meetodit. Arendamise kava kohaselt kuulub Kadrina reoveepuhasti jääkmuda pärast tahendamist ära vedamisele ja edasisele töötlemisele jäätmekäitleja(te) poolt. Kadrina valla väikepuhastite jääkmuda tuleb arendamise kava kohaselt paakautoga välja vedada kas Rakvere või Tapa reoveepuhastile. **Siinkohal märgib Konkurentsiamet, et ühelt teenuspakkujalt sisseostetava teenuse hinna pideval kasvamisel tuleb küsida hinnapakumisi ka teistelt võimalikelt teenuse osutajatelt, et tagada veeteenuse hinda lülitatava kulu turupõhine hind. Kui toimuvad olulised muutused kinnitatud arendamise kavas ette nähtud tegevusega seotud kuludes, tuleb vee-ettevõtjal kohalikule omavalitsusele sellest märku anda ning kohalikul omavalitsusel vastava tegevusega seonduv arengukavas üle vaadata.**

Ettevõtja esitas 2021.a ja 2022.a muda utiliseerimise ja reoveepuhasti võre- ja liivapüüduri prahi veo kulude kujunemise osas järgneva arvutuskäigu (vt Tabel 15).

²⁶ Avaldatud 07.04.2022, <https://fin.ee/riigi-rahandus-ja-maksud/majandus-ja-rahandusprognoosid/rahandusministeeriumi-majandusprognoos>

²⁷ <http://www.kadrina.ee/atp/index.php?id=395>

Tabel 15 Muda utiliseerimine ja reoveepuhasti võre- ja liivapüüduuri prahi vedu

Teenus	Hankija	ühik	2021.a.			2022.a.		
			Kogus	Hind	Summa (€)	Kogus	Hind	Summa (€)
Väikekülade reoveepuhastite mudavedu (maht)	Osaühing FEKA-EKSPRESS	m ³	955,0	7,0	6685,0	974,0	8,0	7792,0
Väikekülade reoveepuhastite mudavedu (transport)	Osaühing FEKA-EKSPRESS	km	3813,0	1,1	4194,3	3849,0	1,4	5388,6
Trassipesu	Osaühing FEKA-EKSPRESS	väljakutse	16,0	85,0	1360,0	17,0	85,0	1445,0
Kadrina reoveepuhasti mudavedu (maht)	Lääne-Viru jäätmekekeskus MTÜ	tonn	181,3	35,0	6344,1	185,0	35,0	6475,0
Kadrina reoveepuhasti mudavedu (transport)	Lääne-Viru jäätmekekeskus MTÜ	kord	19,0	50,0	950,0	19,0	50,0	950,0
Kadrina reoveepuhasti mudavedu (konteineri rent)	Lääne-Viru jäätmekekeskus MTÜ	kuu	50,0	12,0	600,0	50,0	12,0	600,0
Kadrina reoveepuhasti võre- ja liivapüüduuri prahi vedu (240L konteiner)	RAGN-SELLS AS	tk				60,0	17,9	1072,8
KULUD KOKKU (€)					20 133,4			23 723,4

Ettevõtja selgitas, et toetub tekkiva muda koguse prognoosis regulatsiooniperioodiks eelmise aasta kogusele, mida on suurendatud 2% vastavalt reovee mahu muudatusele. Äraveo hindade osas võtab ettevõtja arvesse tegelikud kehtivad teenusepakkujate hinnad, mille tõestuseks esitas menetluse käigus vastavad arved. Samuti märkis ettevõtja, et uue teenusena tellitakse regulatsiooniperioodil Kadrina reoveepuhasti võre- ja liivapüüduuri prahi vedu (varem selle eest ei tasutud).

Konkurentsiamet kontrollis ettevõtja arvutust, ning leidis, et Hinnataotluses prognoositud kulu muda utiliseerimise ja reoveepuhasti võre- ja liivapüüduuri prahi äraveo eest (23,72 tuh €) on korrektselt arvutatud ning seega põhjendatud, kuna see tuleneb reoveemahu muutusest tingitud korrigeeritud 2021. aasta kogustest ning teenusepakkujate kehtivatest hindadest ning samuti asjaolust, et KS tegevuspiirkonnas ei ole regulatsiooniperioodil ette nähtud reovee jääkmuda ja võre- ja liivapüüduuri prahi kohapealset komposteerimist, vaid nende edasiseks töötlemiseks tuleb teostada äravedu jäätmekäitleja poolt.

Muud tegevuskulud (v.a muda ning võre- ja liivapüüduuri prahi utiliseerimise kulud) 150,90 tuh €

KS on Hinnataotluse kohaselt prognoosinud kooskõlastatavas veeteenuse hinnas kajastuvateks muudeks tegevuskuludeks (v.a muda ja võre- ja liivapüüduuri prahi utiliseerimise kulud) kokku 150,90 tuh €. Muude tegevuskulude summadest aastatel 2018-2022 ja Konkurentsiameti 2017 Otsuses põhjendatuks peetud kuludest annab ülevaate alljärgnev tabel (vt Tabel 16). Tabelis on esitatud vaid kooskõlastatavasse veeteenuse hinda lülitatud muud tegevuskulud ning tabel ei kajasta veeteenusega mitteseotud tegevustele jaotatud tegevuskulusid.

Tabel 16 Veeteenuse muud tegevuskulud (v.a muda ning võre- ja liivapüüduuri prahi utiliseerimise kulud)

Näitaja	ühik	2017 Otsus ²⁸	2018	2019	2020	2021	2022
muud tegevuskulud kokku	tuh €	121,17	146,54	133,64	133,66	156,74	150,90
muutus võrreldes eelmise aastaga	%			-8,8	0,0	17,3	-4,0
THI muudatus*	%		3,4	2,3	-0,4	4,6	12,7
Võetud vee ja reovee müügi maht kokku	tuh m ³	188,4	197,24	200,20	202,53	202,63	206,23
muud tegevuskulud müügi mahu kohta	€/m ³	0,64	0,74	0,67	0,66	0,77	0,73

* Statistikaameti²⁹ andmetel oli THI muutus võrreldes eelneva aastaga 2018.a-l +3,4%, 2019.a-l +2,3%, 2020.a-l -0,4%, 2021.a-l +4,6%. Rahandusministeeriumi 2022.a kevadise majandusprognoosi³⁰ kohaselt ennustatakse 2022.a. aastaks THI kasvu 12,7%.

Tabelist (vt Tabel 16) nähtub, et Konkurentsiamet pidas 2017 Otsuses (regulatsiooniperioodiks 2017.a) põhjendatuks muid tegevuskulusid (v.a reoveesette ning võre- ja liivapüüduuri prahi utiliseerimise kulud) summas 121,17 tuhat € (vt Tabel 16 rida 1 veerg „2017 Otsus“). KS tegelikud muud tegevuskulud olid 2018.a-l 146,54 tuhat €, 2019.a-l 133,64 tuhat €, 2020.a-l 133,66 tuhat € ja kasvasid 2021.a-ks 156,74 tuhat €-ni (vt Tabel 16 rida 1 veerud 2018-2021). 2022.a muude tegevuskulude summaks prognoosib ettevõtja 150,90 tuhat € (vt Tabel 16 rida 1 veerg 2022).

Konkurentsiameti 2017 Otsusega võrreldes on KS 2022.a-ks prognoosinud muude tegevuskulude kasvu 24,5% ($150,90 / 121,17 \times 100 - 100 = 24,5$) ehk mõnevõrra suuremaks kui sama perioodi THI ehk hindade kallinemist kajastava kokkuvõtva indeksi muutus (24,2%; $100 \times (100+3,4)/100 \times (100+2,3)/100 \times (100-0,4)/100 \times (100+4,6)/100 \times (100+12,7)/100 - 100 = 24,2$).

Seega on KS prognoosinud muude tegevuskulude kasvu aastatel 2018-2022 sisuliselt võrdseks sama perioodi THI ehk hindade kallinemist kajastava kokkuvõtva indeksi muutusega. Konkurentsiamet on seisukohal, et üldjuhul peaks muude tegevuskulude prognoos olema kooskõlas üldiste muutustega majanduses.

Kuna KS poolt 2022.a-ks prognoositud tegevuskulud on hinnanguliselt võrdsed tegevuskulude summaga, milles Konkurentsiameti 2017 Otsuses aktsepteeritud 2017.a tegevuskulusid on korrigeeritud üldise majanduskeskkonna kulude kasvu väljendava indeksiga THI, siis peab Konkurentsiamet ÜVVKS § 14 lg 2 p 1, 3 ja 4 tulenevalt põhjendatuks lülitada veeteenuse hinda muud tegevuskulud (v.a muda ning võre- ja liivapüüduuri prahi utiliseerimise kulud) summas 150,90 tuhat €.

Kuna amet luges põhjendatuks muda utiliseerimise ja reoveepuhasti võre- ja liivapüüduuri prahi äraveo kulud summas 23,72 tuhat € ning muud tegevuskulud (v.a muda utiliseerimise ja reoveepuhasti võre- ja liivapüüduuri prahi äraveo kulud) summas 150,90 tuhat €, siis loeb amet põhjendatuks lülitada veeteenuse hinda muud tegevuskulud kokku 174,62 tuhat € ($23,72 + 150,90 = 174,62$).

²⁸ Konkurentsiameti 17.05.2017 otsus nr 9-3/2017-005; regulatsiooniperiood 2017

²⁹ Avaldatud <https://www.stat.ee/stat-tarbijahinnaindeksi-muutus>

³⁰ Avaldatud <https://www.rahandusministeerium.ee/et/riigieelarve-ja-majandus/majandusprognoosid>

7. Investeeringud

ÜVVKS § 14 lg 2 punktist 2 tulenevalt peab veeteenuse hind katma investeeringud olemasolevate ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni süsteemide jätkusuutlikkuse tagamiseks, mistõttu on oluline hinnata investeeringute põhjendatust veeteenuse hinnas. ÜVVKS § 14 lg 2 p 6 tulenevalt peab veeteenuse hind katma investeeringud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni, sealhulgas sademeveekanalisatsiooni arendamiseks ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava alusel konkreetset arenduspiirkonnas, kus ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga ühendatakse rohkem kui 50 protsenti elamuid, mille ehitusluba on välja antud enne 1999. aasta 22. märtsi. ÜVVKS § 14² lg 10 on sätestatud Konkurentsiametile kohustus küsida valla- või linnavalitsuselt arvamust Hinnataotluse vastavuse kohta ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kavale. Valla- või linnavalitsuse ülesanne on läbi ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kava **tagada ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni süsteemide jätkusuutlikkus**. Kohalik omavalitsus kinnitades vee-ettevõtja poolt prognoositud investeeringute vastavust ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavale kindlustab, et investeeringute lülitamisega veeteenuse hinda on tagatud ka ÜVVKS § 14 lg 2 p 2 täitmine.

KS poolt Hinnataotluses kajastatud aastatel 2017 – 2022 teostatud ja teostatavad investeeringud on esitatud alljärgnevas tabelis (vt Tabel 17 ning käesoleva otsuse lisa 1 „AS Kadrina Soojus investeeringud“).

Tabel 17 KS investeeringud aastatel 2017 – 2022

rida	Veeteenuse investeeringud		2017	2018	2019	2020	2021	2022	kokku
1	Võetud vee teenus	tuh €	0,0	10,6	0,0	153,5	0,0	31,5	
2	Reovee ärajuhtimine ja puhastamine	tuh €	6,0	20,9	0,0	172,3	37,2	14,0	
Veeteenuse hinda lülitatavad investeeringud kokku		tuh €	6,0	31,5	0,0	325,8	37,2	45,5	446,0

Konkurentsiamet saatis 28.02.2022 Kadrina Vallavalitsusele järelepärimise arvamuse saamiseks KS Hinnataotluses kajastatud investeeringute vastavuse kohta kohaliku omavalitsuse ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavale tulenevalt ÜVVKS § 14² lg 10.

16.03.2022 Kadrina Vallavalitsuselt saabunud vastuse kohaselt on KS poolt Hinnataotluses kajastatud investeeringud vastavuses kohaliku omavalitsuse poolt kinnitatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavaga.

Tulenevalt ÜVVKS § 14 lg 2 p 2 ja 6 ning kohaliku omavalitsuse kinnitustest, et Hinnataotluses kajastatud investeeringud vastavad ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavale, loeb Konkurentsiamet põhjendatuks veeteenuse hinnas KS poolt aastatel 2017 - 2022 omavahendite ja kohustuste arvelt teostatud/teostatavad investeeringud summas 446,0 tuh € (6,0 + 31,5 + 325,8 + 37,2 + 45,5 = 446,0).

8. Reguleeritava vara, kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse arvestus

Reguleeritav vara ja kapitalikulu

Juhendi punkti 5.4 kohaselt on reguleeritava vara määramine vajalik kapitalikulu (põhivara kulumi) ja põhjendatud tulukuse arvutamiseks. Juhendi punkti 5.5 järgi arvestatakse teistele vee-ettevõtjatele tasutud liitumistasud reguleeritava vara hulka.

Juhendi punkti 5.6 järgi ei arvestata reguleeritava vara hulka :

- 1) põhivara, mida põhitegevuses ei kasutata;

- 2) pikaajalisi finantsinvesteeringuid;
- 3) immateriaalset põhivara (välja arvatud arvutitarkvara ja programmide litsentsid ning teistele vee-ettevõtjatele tasutud liitumistasud);
- 4) tagastamatu abi raames (sh sihtfinantseerimise teel) soetatud põhivara;
- 5) tarbijate poolt makstud liitumistasudest soetatud põhivara;
- 6) mittepõhjendatud investeeringuid.

Juhendi punkti 5.7 järgi kasutatakse reguleeritava vara väärtuse leidmisel põhivara bilansilist jääkmaksumust regulatsiooniperioodi lõpus. Kapitalikulu leidmisel kasutatakse raamatupidamises kajastuvat kulumit reguleeritavale varale.

Juhendi punktist 5.8 tulenevalt arvutatakse reguleeritav vara regulatsiooniperioodil alljärgnevalt:

$$RV = RV_r + KK,$$

kus:

- RV - reguleeritav vara;
 RV_r - reguleeritava põhivara jääkmaksumus regulatsiooniperioodi lõpus;
 KK - käibekapital.

Juhendi punkti 5.9 kohaselt, mis tugineb senisele regulatsioonipraktikale, võetakse käibekapitali arvestuse aluseks 5% regulatsiooniperioodi lubatud müügitulust.

ÜVVKs § 14 lg 2 punkt 5 sätestab, et veeteenuse hind kujundatakse selliselt, et vee-ettevõtjal oleks tagatud põhjendatud tulukus vee-ettevõtja poolt investeeritud kapitalilt. Seega lähtub Konkurentsiamet reguleeritava vara leidmisel vaid vee-ettevõtja omavahendite ja tema poolt võetud laenukohustuste arvelt soetatud põhivara jääkmaksumusest ning selle hulka ei arvata tagastamatu abi raames ega tarbijate poolt tasutud liitumistasude arvelt soetatud põhivara.

Juhendi punkti 5.1 kohaselt on kapitalikulu veeteenuse hinda lülitav kulu, mis on seotud põhivara soetamisega. Juhendi punkti 5.2 kohaselt on kapitalikulu eesmärk põhivara soetamiseks tehtud kulutuste tagasiteenimine veeteenuse hinna kaudu põhivara kasuliku eluea vältel. Juhendi punkti 5.3 järgi arvestatakse kapitalikulu reguleeritavalt varalt. Kapitalikulu arvestatakse reguleeritava vara hulka kuuluvalt amortiseeruvalt põhivaralt.

Põhjendatud tulukus

Juhendi punkti 2.8 kohaselt on põhjendatud tulukus ärikasum, mis leitakse reguleeritava vara väärtuse ja põhjendatud tulunormi korrutisena. Juhendi punktist 6.2 tulenevalt arvutatakse põhjendatud tulukus alljärgnevalt:

$$PT = r_p \times RV;$$

kus:

- PT - põhjendatud tulukus;
 r_p - põhjendatud tulunorm ($WACC$);
 RV - reguleeritav vara.

Konkurentsiamet kasutab Juhendi punkti 6.3 seisukohta, kus investeeritud varade tootlikkus ei ületa ettevõtte kaalutud keskmist kapitali hinda.

Konkurentsiamet on välja töötanud juhendmaterjali kaalutud keskmise kapitali hinna ($WACC$) leidmiseks kaugkütte-, elektri-, gaasi- ning vee-ettevõtjatele nimetusega „Juhend kaalutud

keskmise kapitali hinna arvutamiseks³¹. Nimetatud juhendi punkti 5 Tabelis 11 on kajastatud kaalutud keskmine kapitali hind (WACC) vee-ettevõtjatele 4,81%.

8.1. Veeteenuse osutamisel kasutatav põhivara ja kapitalikulu

Alljärgnevalt annab Konkurentsiamet hinnangu KS poolt soetatud veeteenusega seotud põhivara lülitamise kohta reguleeritava vara koosseisu.

Hinnataotluses esitas KS andmed ettevõtja põhivarade soetus- ja jääkmaksumuste, investeeringute ning kapitalikulu summade kohta (vt Tabel 18). Kuna ÜVVKS § 14 lg 2 p 5 ja Juhendi p 5.7 lähtuvalt kasutab Konkurentsiamet reguleeritava vara arvestamisel ettevõtte omavahenditest ja kohustustest soetatud põhivara bilansilist jääkmaksumust, siis on alljärgnevas kajastatud ainult KS omavahendite ja laenukohustuste arvelt soetatud veeteenuse osutamiseks kasutatavate põhivarade arvestus, mis ei sisalda liitumistasude ja sihtfinantseerimise arvel teostatud investeeringuid.

Tabel 18 KS veeteenuse osutamiseks kasutatav ja hinda lülitatav põhivara

rida		ühik	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1	Põhivara soetusmaksumus aasta alguses (ilma lõpetamata ehitise ja maata)	tuh €	940,28	946,28	977,78	977,78	1303,61	1340,85
2	Põhivara jääkmaksumus aasta alguses (ilma lõpetamata ehitise ja maata)	tuh €	626,75	603,63	605,81	574,86	864,82	860,17
3	Investeeringud põhivaras	tuh €	6,00	31,50	0,00	325,83	37,24	45,48
4	Põhivara kulum (kapitalikulu)	tuh €	29,12	29,33	30,95	35,87	41,89	48,20
5	Keskmine kuluminorm soetusmaksumuse suhtes*	%	3,09	3,05	3,17	3,14	3,17	3,53
6	Põhivara soetusmaksumus aasta lõpus	tuh €	946,28	977,78	977,78	1303,61	1340,85	1386,33
7	Põhivara jääkmaksumus aasta lõpus	tuh €	603,63	605,81	574,86	864,82	860,17	857,45
8	Maa ja lõpetamata ehitise aasta lõpus	tuh €						10,17
9	Põhivara jääkmaksumus aasta lõpus koos lõpetamata ehitise ja maaga	tuh €						867,62

* Keskmine kuluminorm (rida 5) = kapitalikulu (rida 4) / [(põhivara soetusmaksumus aasta alguses (rida 1) + põhivara soetusmaksumus aasta lõpus (rida 8)) / 2] × 100.

KS poolt Hinnataotlusega esitatud andmed investeeringute kohta on esitatud käesoleva otsuse punktis 7. Konkurentsiamet pidas käesoleva otsuse punktis 7 põhjendatuks KS poolt aastatel 2017–2022 teostatud/teostatavaid veeteenuse hinda lülitatavaid investeeringuid summas 446,0 tuhande €, mistõttu on põhjendatud arvestada nimetatud investeeringud ka põhivara koosseisu.

Tabelist (vt Tabel 18) nähtub, et regulatsiooniperioodi alguses on KS omavahenditest ja laenukohustustest soetatud veeteenuse osutamiseks kasutatava vara soetusmaksumus 1340,85 tuhande € ning jääkmaksumus 860,17 tuhande € (vt Tabel 18 read 1 ja 2 veerg 2022).

Lisaks sellele on KS bilansis veeteenuse osutamiseks vajalikku vara, mis on soetatud sihtfinantseerimise vahenditest ning mida ei ole kajastatud ülaltoodud tabelis. Regulatsiooniperioodi lõpus on sihtfinantseerimise vahenditest soetatud veeteenuse osutamiseks

³¹ Kehtib alates 01.01.2020; „käskkiri 20.11.2019 nr 1-2/2019-019“, mis on avalikustatud Konkurentsiameti veebilehel <http://www.konkurentsiamet.ee>.

kasutatavate varade jääkmaksumus 3827,06 tuh €.

KS poolt veeteenuse hinda lülitatud kapitalikulu 48,20 tuh €

Hinnataotluse kohaselt soovib KS veeteenuse hinda lülitada kapitalikulu summas 48,20 tuh €, millest 15,91 tuh € on võetud vee teenusel kasutatavate varade kapitalikulu ning 32,30 tuh € reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse osutamiseks kasutatavate varade kapitalikulu.

Konkurentsiameti seisukoht kapitalikulu 48,20 tuh € kohta

ÜVVKS § 14 lg 2 p 2 ja 6 tulenevalt peab veeteenuse hind sisaldama investeeringuid ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni jätkusuutlikkuse tagamiseks, mida veeteenuse hinnas väljendab kapitalikulu. Juhendi punkti 5.7 kohaselt kasutatakse kapitalikulu leidmisel ettevõtte raamatupidamises kajastuvat kulumit reguleeritavale varale. Hinnataotluse kohaselt kujuneb kooskõlastatavasse veeteenuse hinda lülitatavaks veeteenusega seotud varadelt arvestatud kapitalikuluks regulatsiooniperioodil 48,20 tuh €.

Veeteenuse osutamisega seotud varade keskmiseks kapitalikulu normiks regulatsiooniperioodil kujuneb KS esitatud andmete kohaselt 3,53% (vt Tabel 18 rida 5 veerg 2022) ehk varade keskmiseks elueaks 28,3 aastat ($100 / 3,53 = 28,3$).

KS on Hinnataotluses esitanud andmed, mille kohaselt rakendab veeteenuse osutamiseks kasutatavatele oma ja laenukohuste arvel soetatud põhivaradele (lülitatakse veeteenuse hinda läbi kulumi) järgmisi kuluminorme ja varade kasulikke eluigasid:

<u>Põhivara</u>	<u>Kuluminorm</u>	<u>Kasulik eluiga</u>
Võrgustikud ja torustikud	2 – 3%	33 - 50 aastat
Tootmishooned	2 – 5%	20 - 50 aastat
Masinad ja seadmed	5 - 10%	10 – 20 aastat

Konkurentsiamet võrdles KS raamatupidamises kasutatavaid varade eluigasid KIK-i poolt administreeritavate EL Ühtekuuluvusfondist toetatavate projektide Juhendmaterjalis³² kajastatud varade arvestuslike kasulike eluigadega (vt Tabel 19), mis olid aluseks investeeringute tasuvusanalüüside koostamisel.

Tabel 19 KIK poolt soovitatud veeteenuse osutamisel kasutatavate varade eluead

		KIK soovitus (eluiga aastat)
1	Võrgustikud, torustikud	40
2	Tootmishooned	40
3	Reservuaarid ja mahutid	40
4	Masinad ja seadmed	15

Eelnevatest andmetest nähtub, et KS poolt kasutatavad varade kasulikud eluead on osalt pikemad ja osalt lühemad, kui KIK poolt soovitatud eluead. KS omavahenditest ja laenukohustustest soetatud varade regulatsiooniperioodi keskmine eluiga 28,3 aastat näitab, et suurema osa KS

³² 1) Keskkonnaministri 01.07.2009.a määruse nr 34 lisa 2 “Juhendmaterjal projekti teostatavusuuringu, finants- ja majandusanalüüsi ning keskkonnamõjude eelhinnangu koostamiseks, kui projekti kaasrahastamise taotlus esitatakse Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondile“ II osa p 10 kajastatud varade kasulikud eluead (perioodi 2007-2013 ÜF toetuste puhul);
2) Keskkonnaministri 22.12.2014 määruse nr 59 lisa 2 “Juhendmaterjal Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondi rahastamisaotlusega seotud projekti majandus- ja finantsanalüüsi koostamiseks“ p 9 kajastatud varade kasulikud eluead (perioodi 2014-2020 ÜF toetuste puhul).

veeteenuse varadest moodustavad pika elueaga põhivarad (torustikud, tootmishooned). **KS selgituste kohaselt rakendab ettevõtja osadele vanematele veeteenuse varadele lühemaid kapitalikulunorme, kuna need on ehitatud varasematel aastatel, kui ei kasutatud kaasaegseid ehitusmaterjale.** Seetõttu amortiseerub osa varasid kiiremini, kui käesoleval ajal veemajandusprojektide raames rajatud veeteenusega seotud põhivara. Veemajandusprojektide raames rajatud omavahendite ja kohustuste arvel soetatud varadele (torustikele, tootmishoonetele ja seadmetele) rakendab **KS KIK Juhendmaterjalides soovitatule vastavaid ja ka pikemaid varade kasulikke eluigasid.**

Kuna veemajandusprojektide raames omavahendite ja kohustuste arvel soetatud ning veeteenuse hinda lülitatava põhivara amortiseerimisel rakendab KS eluigasid, mis ei ole lühemad KIK Juhendmaterjalides kajastatud varade arvestuslikest kasulikest eluigadest ning varasemalt soetatud varade puhul lähtub KS varade eeldatavast kasutuseast, peab Konkurentsiamet põhjendatuks KS poolt rakendatavaid kapitalikulunorme.

Tulenevalt sellest, et Konkurentsiamet on lugenud põhjendatuks KS poolt rakendatavad kapitalikulunormid ja määratlenud KS omavahendite ja kohustuste arvel soetatud veeteenuse osutamiseks kasutatava põhivara, millelt kapitalikulu leitakse (vt Tabel 18 rida 1 veerg 2022), loeb Konkurentsiamet ÜVVKS § 14 lg 2 p 2 ja 6 tulenevalt põhjendatuks KS omavahendite ja kohustuste arvelt soetatud veeteenuse osutamiseks kasutatavatelt varadelt arvestatud kapitalikulu summas 48,20 tuh € lülitamist veeteenuse hinda (sh 15,91 tuh € on võetud vee teenuse osutamiseks kasutatavate varade kapitalikulu ja 32,30 tuh € reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse osutamiseks kasutatavate varade kapitalikulu).

Reguleeritav vara

Kontrollimaks ettevõtja poolt veeteenuse hinda lülitatava tulukuse suuruse põhjendatust peab Konkurentsiamet Juhendi punktist 5.4 lähtuvalt leidma KS reguleeritava vara väärtuse.

Tabelist (vt Tabel 18 rida 9 veerg 2022) nähtub, et **KS omavahenditest ja laenukohustustest soetatud ning veeteenuse osutamiseks kasutatavate põhivarade jääkmaksumus 2022.a lõpus on 867,62 tuh €.** Juhendi p 5.8 lähtuvalt leitakse reguleeritav vara liites regulatsiooniperioodi lõpu reguleeritava põhivara jääkmaksumusele käibekapitali väärtus. Lähtuvalt Juhendi p-st 5.9 on käibekapital 5% lubatud müügitulust.

ÜVVKS-is sätestatud põhimõtete kohaselt kujuneb KS regulatsiooniperioodi müügituluks käesolevas otsuses 384,78 tuh € (vt Tabel 21 rida 10), millest lähtuvalt on käibekapital **19,24 tuh €** ($384,78 \times 5 / 100 = 19,24$). Seega kujuneb KS reguleeritava vara väärtus järgmiselt: põhivara jääkmaksumus regulatsiooniperioodi lõpus 867,62 tuh € + käibekapital 19,24 tuh € = 886,86 tuh €.

Konkurentsiamet loeb põhjendatuks KS reguleeritava vara väärtuse summas 886,86 tuh €, kuna nimetatud suurus põhineb ÜVVKS § 14 lg 2 p 5 kajastatul ega sisalda tarbijate liitumistasudest või sihtfinantseerimise abil soetatud vara.

8.2. Põhjendatud tulukus

KS poolt taotletav veeteenuse hinda lülitatud tulukus summas 42,66 tuh €

KS poolt esitatud Hinnataotluses soovib ettevõtja kooskõlastatavasse veeteenuse hinda lülitada tulukust summas 42,66 tuh €, sh tasusse võetud vee eest summas 14,07 tuh €, tasusse reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest summas 28,59 tuh €.

Konkurentsiameti seisukoht tulukuse 42,66 tuh € osas

Monopoolsete ettevõtete tulunorm peab olema piiratud, mida sätestab ka ÜVVKS § 14 lg 2 punkt 5 s.t, et veeteenuse hind peab olema kujundatud selliselt, et oleks tagatud põhjendatud tulukus vee-ettevõtja poolt investeeritud kapitalilt. KS on Kadrina vallas veeteenuseid pakkuv monopoolne ettevõtte, mistõttu tarbijatel puudub võimalus osta ühisveevärgi ja-kanalisatsiooniteenust konkureerivatelt ettevõtjatelt.

ÜVVKS § 14 lg 2 p 5 tulenevalt peab veeteenuse hind tagama põhjendatud tulukuse vee-ettevõtja poolt **investeeritud kapitalilt**. Investeeritud kapital ehk reguleeritav vara on Juhendi punktist 5.7 või 5.12 ja 5.8 tulenevalt ettevõtja raamatupidamises kajastatud reguleeritavas tegevuses kasutatava põhivara jääkmaksumus regulatsiooniperioodi lõpus, millele on lisatud käibekapital (vt otsuse p 8.1). Juhendi punkti 2.8 kohaselt leitakse põhjendatud tulukus reguleeritavale varale põhjendatud tulunormi rakendamisel.

Käesoleva otsuse punktis 8.1 on Konkurentsiamet lugenud põhjendatuks KS reguleeritava vara väärtuse summas 886,86 tuh €. Juhendi punktist 6 lähtuvalt kontrollib Konkurentsiamet ettevõtja poolt veeteenuse hinda lülitatava tulukuse põhjendatust rakendades reguleeritava vara väärtusele 886,86 tuh € põhjendatud tulunormi (**WACC**) **4,81%**. Lähtuvalt Juhendi p 6 kujuneb maksimaalseks veeteenuse hinda lülitatavaks põhjendatud tulukuseks **42,66 tuh €** (reguleeritav vara 886,86 tuh € $\times$ WACC 4,81% = 42,66 tuh €). KS veeteenuse hinda lülitatud tulukus summas 42,66 tuh € (sh tasusse võetud vee eest summas 14,07 tuh € ja tasusse reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest 28,59 tuh €) **ei ületa ettevõtja reguleeritavatelt varadelt arvatud maksimaalset lubatavat tulukust (42,66 tuh €) ja on seega põhjendatud.**

ÜVVKS § 14 lg 10 sätestab, et juhul, kui ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamiseks on saadud toetust riiklikest või Euroopa Liidu vahenditest, nii nagu see on toimunud KS puhul, tuleb veeteenuse hinna kooskõlastamisel kontrollida, kas veeteenuse hind tagab tagastamatu abi saamiseks võetud kohustuste täitmise (Juhendi p 7.4).

Konkurentsiamet teostas kontrollarvutuse (vt Tabel 20) kontrollimaks, kas KS taotletav müügitulu on piisav tagamaks vee-ettevõtjale piisavat vaba raha ÜVVKS § 14 lg 10 tulenevate, mõistlikel tingimustel võetud finantskohustuste katmiseks.

Tabel 20 Vaba raha kontrollarvutus

rida	KULUKOMPONENDID	2022 (tuh €)
1.	Vee erikasutusõiguse tasu	11,91
2.	Saastetasu	6,86
3.	Elektrienergia kulu	100,52
4.	Muud tegevuskulud	174,62
5.	Laenukohustused	68,06
6.	Järelevalvetasu	0,77
7.	Põhjendatud väljaminev kassavoog regulatsiooniperioodil (ridade 1-6 summa)	362,74
8.	Müügitulu kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hinnaga (sissetulev kassavoog)	384,96
9.	Vaba raha	22,22

Tabelist (vt Tabel 20 ja Tabel 22) selgub, et KS kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hinnaga saadav müügitulu on 384,96 tuh € (vt Tabel 20 rida 8 ja Tabel 22 rida 4). Samas on ettevõtte põhjendatud kulutuste ja laenukohustuste summa kokku 362,74 tuh € (vt Tabel 20 rida 7) s.h veeteenusega seotud laenukohustuste katmiseks minev summa 68,06 tuh € (vt Tabel 20 rida 5). Seega on vee-ettevõtjale tagatud läbi veeteenuse hinna peale põhjendatud kulude ja

laenukohustuste kandmist vaba raha 22,22 tuh € (vt Tabel 20 rida 9).

KS poolt kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hind tagab müügitulu, mis võimaldab ÜVVKS § 14 lg 2 ning ÜVVKS § 14 lg 10 täitmist, kuna veeteenuse hinnaga on tagatud põhjendatud kulude katmine, mõistlikel tingimustel võetud finantskohustuste tagasimaksmine (vt tabel 20 rida 5) ning vee-ettevõtjale jääb vaba raha 22,22 tuh € (vt Tabel 20 rida 9) ettevõtte jätkusuutlikuks majandustegevuseks.

9. Veeteenuse hind

Juhendi punkti 7.1 järgi on veeteenuse hindade arvutamise aluseks lubatud müügitulu regulatsiooniperioodil ($T_{lubatud}$). Juhendi punkti 7.2 kohaselt lülitatakse veeteenuse hindadesse alljärgnevad kulud:

- 1) tegevuskulud;
- 2) kapitalikulu;
- 3) põhjendatud tulukus.

Juhendi punktist 7.3 tulenevalt kujuneb lubatud müügitulu alljärgneva võrrandi alusel:

$$T_{lubatud} = TK + A + PT,$$

kus:

- $T_{lubatud}$ - lubatud müügitulu;
 TK - tegevuskulud;
 A - kapitalikulu;
 PT - põhjendatud tulukus.

Juhendi punkti 7.5 järgi peab lubatud müügitulu jagamine erinevate veeteenuste vahel olema põhjendatud ja vastama alljärgnevale võrrandile:

$$T_{lubatud} = \sum T_{lubatud_n},$$

kus:

- $T_{lubatud}$ - vastava veeteenuse lubatud müügitulu;
 n - veeteenus.

Tulenevalt Juhendi punktist 7.6 leitakse lubatud müügitulu alusel konkreetset veeteenuse hinnad järgmiselt:

$$hind_n = \frac{T_{lubatud_n}}{m_n} \text{ (€/m}^3\text{)}$$

kus:

- $T_{lubatud_n}$ - vastava veeteenuse lubatud müügitulu regulatsiooniperioodil;
 m_n - vastava ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni teenuse müügimaht regulatsiooniperioodil;
 $hind_n$ - vastava veeteenuse hind regulatsiooniperioodil.

Käesoleva otsuse punktis 5 on Konkurentsiamet lugenud põhjendatuks KS poolt prognoositud müügimahud, punktis 6 tegevuskulud ning punktis 8 KS kapitalikulu ja tulukuse, mille põhjal kujunevad veeteenuse hinnad alljärgnevas tabelis kajastatuks (vt Tabel 21).

Tabel 21 Veeteenuse hinna kujunemine

rida	Veeteenuse hind	Ühik	Tasu võetud vee eest	Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest	KOKKU tuh €
1	Müügimaht	tuh m ³	109,55	96,68	206,23
2	Mittekontrollitavad kulud	tuh €	11,91	6,86	18,77
3	Vee erikasutusõiguse tasu	tuh €	11,91	0,0	11,91
4	Saastetasu	tuh €	0,0	6,86	6,86
5	Kontrollitavad kulud	tuh €	83,11	192,03	275,14
6	Elektrienergia kulu	tuh €	37,19	63,33	100,52
7	Muud tegevuskulud	tuh €	45,92	128,70	174,62
8	Kapitalikulu	tuh €	15,91	32,30	48,20
9	Põhjendatud tulukus	tuh €	14,07	28,59	42,66
10	Lubatud müügitulu	tuh €	125,00	259,78	384,78
11	Järelevalvetasu	tuh €	0,25	0,52	0,77
12	Lubatud müügitulu koos järelevalvetasuga	tuh €	125,25	260,30	385,55
13	Veeteenuse hind	€/m³	1,14	2,69	

KonKS § 18¹ on sätestatud eri- või ainuõigust või olulist vahendit omava ettevõtja kohustus pidada eraldi arvestust iga toote või teenusega seotud tulude ja kulude kohta, lähtudes järjepidevalt kohaldatavatest ja objektiivselt põhjendatud arvestuspõhimõtetest, mis tuleb selgelt kindlaks määrata ettevõtja sise-eeskirjades. Tulude ja kulude arvestus peab võimaldama hinnata, kas ettevõtja toote või teenuse hind on mõistlikus vahekorras toote või teenuse väärtusega.

ÜVVKS § 7² lg 1 kohaselt peab vee-ettevõtja lisaks KonKS §-s 18¹ sätestatud nõude täitmisele pidama oma raamatupidamises kulude kohta eraldi arvestust järgmiste tegevuste kaupa:

- 1) veevarustus;
- 2) reovee ärajuhtimine ja puhastamine;
- 3) sademe- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimine;
- 4) käesoleva lõike punktides 1–3 nimetatud tegevustega seotud lisateenused;
- 5) liitumistasud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise eest;
- 6) muu tegevus.

KonKS § 18¹ ja ÜVVKS § 7² lg 1 täitmine vee-ettevõtja poolt võimaldab Konkurentsiametil hinnata, kas iga teenuse osutamiseks tehtavad kulud saavad kaetud vastava teenuse hinnaga.

KS on veeteenuste hinnad kujundanud järgmiselt:

- 1) Vee erikasutusõiguse tasu on KS täies ulatuses lülitanud tasusse võetud vee eest. Kuna vee erikasutusõiguse tasu on otseselt seotud võetud vee teenuse osutamisega ning iga teenuse osutamiseks tehtud kulu peab kajastuma vastava teenuse hinnas, siis peab Konkurentsiamet põhjendatuks vee erikasutusõiguse tasu lülitamist tasusse võetud vee eest.
- 2) Saastetasu kulu on KS täies ulatuses lülitanud tasusse reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest. Kuna saastetasu on otseselt seotud reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse osutamisega ning iga teenuse osutamiseks tehtud kulu peab kajastuma vastava teenuse hinnas, siis peab Konkurentsiamet põhjendatuks saastetasu kulu lülitamist tasusse reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest.

- 3) Elektrienergia kulu on KS jaganud võetud vee teenuse ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse vahel võttes aluseks konkreetse teenuse osutamiseks kasutatavate tarbimispunktide elektrienergia kulu. Konkurentsiamet peab põhjendatuks KS poolt kasutatud elektrikulu jagamise põhimõtteid, sest:
 - a) põhjendatud on võetud vee teenuse osutamisega seotud objektide elektrikulu lülitamine tasusse võetud vee eest, kuna iga teenuse osutamiseks tehtav kulu peab leidma katet läbi selle teenuse hinna;
 - b) põhjendatud on otseselt reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse osutamisega seotud objektide elektrikulu lülitamine reovee ärajuhtimise ja puhastamise tasusse, kuna iga teenuse osutamiseks tehtav kulu peab leidma katet läbi selle teenuse hinna.
- 4) Muud tegevuskulud on KS jaganud vastavalt sellele, millise teenuse osutamiseks kulu tehti. Muud tegevuskulud, mida tehakse üheaegselt mitme veeteenuse osutamiseks (sh üldhalduse kulud) on ettevõtja jaganud erinevate veeteenuste vahel lähtudes tööaja jagunemisest erinevate teenuste vahel. Konkurentsiamet peab põhjendatuks KS poolt kasutatud muude tegevuskulude jagamise põhimõtteid, kuna iga teenuse osutamiseks tehtud kulu peab kajastuma vastava teenuse hinnas ning üheaegselt mitme teenuse osutamiseks tehtavad kulud on põhjendatud jagada sellisest põhimõttest lähtudes, mis ettevõtja hinnangul kõige paremini näitab, kui palju on vaja üldist ressursi vastavasse valdkonda lülitada.
- 5) Kapitalikulu on KS jaganud võetud vee teenuse ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse vahel võttes aluseks konkreetse teenuse osutamiseks kasutatavate varade kapitalikulu. Üheaegselt mitme veeteenuse osutamisega seotud varade kapitalikulu on jagatud erinevate veeteenuste vahel vastava veeteenuse müügitulu osakaalu alusel. Konkurentsiamet peab põhjendatuks KS poolt kasutatud kapitalikulu jagamise põhimõtteid, kuna iga teenuse osutamiseks kasutatava varaga seotud kulu peab kajastuma vastava teenuse hinnas.
- 6) Tulukuse on KS jaganud võetud vee teenuse ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse vahel lähtudes konkreetse teenusega seotud reguleeritava vara väärtusest. Üheaegselt mitme teenuse osutamisega seotud varadelt arvestatud põhjendatud tulukus on jagatud erinevate veeteenuste vahel vastava veeteenuse müügitulu osakaalu alusel. Konkurentsiamet peab põhjendatuks KS poolt kasutatud tulukuse jagamise põhimõtteid, kuna iga teenuse osutamiseks kasutatav vee-ettevõtja omavahenditest ja laenukohustustest soetatud vara peab võimaldama tagada põhjendatud tulukuse vastava veeteenuse hinnas.

Järelevalvetasu

01.01.2022 jõustunud ÜVVKS § 1 lg 1² järgi maksab vee-ettevõtja järelevalvetasu KonkS sätestatud alustel ja korras.

01.01.2022 jõustunud KonkS-i muudatuste kohaselt tuleb eriseadustega reguleeritud turgudel tegutsevatel ettevõtjatel tasuda Konkurentsiametile järelevalvetasu – KonkS § 53¹ lg 1. KonkS § 53¹ lg 2 kohaselt loetakse eriseadusteks elektrituruseadus, kaugkütteseadus, lennundusseadus, maagaasiseadus, postiseadus, sadamaseadus ning ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seadus. KonkS § 53¹ lg 4 tulenevalt maksavad ettevõtjad, kelle teenuste hindasid ja tasusid kooskõlastab Konkurentsiamet, järelevalvetasu vastavalt iga võrgu- või tegevuspiirkonna kohta antud haldusaktis märgitud müügitulule vastavalt KonkS § 53² sätestatud järelevalvetasu määrale. KonkS § 53² lg 1, § 53¹ lg 5 p 4 ja § 53³ lg 1 ja 2 tulenevalt on rahastamiskohustusega vee-ettevõtjate ja isikute, kelle suhtes kohalduvad ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seaduses vee-ettevõtja kohta sätestatud nõuded ja kohustused, kellel on veeteenuse hinna kooskõlastamise kohustus, järelevalvetasu määr on 0,2 protsenti talle kalendriaasta 15. juuli seisuga antud haldusaktis märgitud müügitulust, mida makstakse üks kord kalendriaastas.

KonKS § 53³ lg 5 ja 6 tulenevalt teeb Konkurentsiamet järelevalvetasu saamiseks igal kalendriaastal hiljemalt 31. augustil ettevõtjatele teatavaks vastavasisulise korralduse, märkides kohaldatava järelevalvetasu määra, maksmisele kuuluva järelevalvetasu summa ja maksmise tähtaja, mis on igal kalendriaastal hiljemalt 30 september. KonKS § 53³ lg 7 tulenevalt laekub järelevalvetasu riigieelarvesse.

KS on lähtuvalt KonKS § 53¹, 53² ja 53³ sätestatud järelevalvetasu kohustusest arvestanud hinnataotluses 0,2 protsenti ettevõtja veeteenuse põhjendatud kulude ja tulukuse alusel kujunevast regulatsiooniperioodi müügitulust järelevalvetasu summas 0,77 tuh €, mille lülitab veeteenuse hinda vastavalt konkreetse veeteenuse müügitulule (vt Tabel 21 rida 11). Võttes arvesse, et vee-ettevõtjal lasub alates 2022.a-st, millal ettevõtja kooskõlastatavat veeteenuse hinda rakendab, KonKS § 53² lg 1, § 53¹ lg 5 p 4 ja § 53³ lg 1 ja 2 tulenev kohustus tasuda Konkurentsiametile järelevalvetasu, siis on põhjendatud lülitada järelevalvetasu summas 0,77 tuh € veeteenuse hinnaga saadava müügitulu hulka (vt Tabel 21 rida 11 veerg KOKKU).

Kokkuvõtvalt on Konkurentsiamet seisukohal, et KS on jaganud ÜVVKS § 14 lg 2 alusel kujundatud lubatud müügitulu erinevate veeteenuste vahel lähtudes ÜVVKS § 7² lg 1 ja KonKS § 18¹. Konkreetse veeteenuse müügitulu jagamisel Konkurentsiameti poolt põhjendatuks loetud müügitumahuga on saadud konkreetne veeteenuse hind (vt Tabel 21 rida 13).

10. Lubatud müügitulu kooskõlastatavate veeteenuste hindadega

Vastavalt Juhendi punktile 7.5 kontrollib Konkurentsiamet, et erinevate veeteenuste osutamise eest saadav tulu kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hinnaga ei ületa ÜVVKS § 14 lg 2 alusel leitud lubatud müügitulu.

Tabel 22 Veeteenuse hinnaga saadav tulu

rida	Veeteenuse müügitulu regulatsiooniperioodil	Müügimaht (tuh m ³)	Veeteenuse hind (€/m ³)	Müügitulu (tuh €)
1	Tasu võetud vee eest	109,55	1,14	124,9
2	Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest	96,68	2,69	260,1
3	Veeteenuse hinnaga saadav müügitulu			384,96
4	Lubatud müügitulu koos järelevalvetasuga			385,55

Konkurentsiamet on kontrolli tulemusena leidnud, et erinevate veeteenuste hindadega saadav planeeritav tulu 384,96 tuh € (vt Tabel 22 rida 3) ei ületa ÜVVKS § 14 lg 2 alusel kujunenud lubatud müügitulu koos järelevalvetasuga summas 385,55 tuh € (vt Tabel 21 rida 12 veerg Kokku).

Lähtudes eeltoodust ning juhindudes KonKS § 18¹; ÜVVKS § 1 lg 1², ÜVVKS § 7² lg 1, 2, 3; ÜVVKS § 14; ÜVVKS § 14² ja Juhendist

otsustan:

- 1) Kooskõlastada AS Kadrina Soojust poolt kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hinnad alljärgnevalt:

Tasu võetud vee eest **1,14 €/m³**

Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest **2,69 €/m³**

- 2) Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest kehtib AS Kadrina Soojust klientidele, kelle poolt ühiskanalisatsiooni juhitava reovee kontsentratsioon ei ületa ühisveevärgi ja – kanalisatsiooni kasutamise eeskirjas sätestatud reostusainete kontsentratsiooni piirväärtusi

(Kadrina Vallavolikogu 29.06.2016 määrusega nr 67 „Kadrina valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskiri“ osundatud maksimaalseid piirväärtuseid, vt Tabel 3 veerg „Piirväärtus“).

- 3) Elektrienergia hinna olulise langemise korral on ettevõtja kohustatud viivitamatult esitama taotluse veeteenuse hinna alandamiseks hinda lülitatava elektrienergia kulu vähenemise tõttu (vt käesoleva otsuse p 6.2.1).

Lähtuvalt ÜVVKS § 14¹ lg 1 määrab vee-ettevõtja vastavalt ÜVVKS § 14² kooskõlastatud veeteenuse hinna 60 päeva jooksul pärast hinna kooskõlastamise otsuse vastuvõtmist ja avalikustab selle vähemalt 30 päeva enne hinna kehtima hakkamist kohaliku omavalitsuse üksuse või vee-ettevõtja veebilehel ning üks kord vähemalt ühes kohalikus või maakonna ajalehes.

Tulenevalt ÜVVKS § 14² lg 6 on vee-ettevõtja kohustatud jälgima oma tegevusest sõltumatuid asjaolusid, mis mõjutavad veeteenuse hinda, ning teavitama Konkurentsiametit hiljemalt 30 päeva jooksul arvates asjaolu ilmnemisest, mis võib mõjutada veeteenuse hinda rohkem kui 5 protsendi võrra. Konkurentsiamet otsustab 30 päeva jooksul sellise teabe saamisest arvates, kas ja millise tähtaja jooksul peab vee-ettevõtja esitama uue hinnataotluse.

Käesoleva otsusega mittenõustumisel on ettevõtjal õigus esitada 30 päeva jooksul arvates käesoleva otsuse teatavaks tegemisest vaie Konkurentsiametile või kaebus otsuse tühistamiseks halduskohtule.

(allkirjastatud digitaalselt)

Külli Haab

regulatsiooniteenistuse juhataja-peadirektori asetäitja

Lisa AS Kadrina Vesi investeeringud aastatel 2017-2022 (otsuse punkt 7)

Jrk nr	Investeeringud		2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kooskõlastatava hinnaga teenuste investeeringud		Ühik						
1.	Veevarustuse teenus	€	0	10 588	0	153 508	0	31 479
1.1	sh uusehitused ja seadmed	€	0	10 588	0	17 740	0	23 979
1.1.1	Hulja Tõnismäe veetorustik 132 m	€		4 147				
1.1.2	Kadrina Viru tn veetorustik 87 m	€		6 441				
1.1.3	Hooldusbuss Fiat Ducato (vesi)	€				6 523		
1.1.4	Kadrina Viru tänava ja huvikeskuse veetorustik 182 m	€				11 217		
1.1.5	Generaatorid veetöötusjaamadesse (s.h. lõpetamata)	€						17 979
1.1.6	Hulja VTJ pumpade juhtimine ja tuletõrjehüdrandi rajamine	€						6 000
1.2	sh olemasolevate rekonstrueerimine	€	0	0	0	135 768	0	7 500
1.2.1	Kadrina aleviku veetorustiku rekonstrueerimine 4844 m (omafinantseeringu osa)	€				127 960		
1.2.2	Ridaküla veetorustiku rekonstrueerimine 144 m (omafinantseeringu osa)	€				7 808		
1.2.3	Kadrina Kadapiku Kalda veetorustiku rek (50m)	€						7 500
2.	Reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenus	€	6 000	20 912	0	172 323	37 239	14 000
2.1	sh uusehitused ja seadmed	€	6 000	20 912	0	60 182	37 239	14 000
2.1.1	Kadrina reoveepumpla el- ja automaatikakilp koos visualiseerijaga	€	6 000					
2.1.2	Hulja Tõnismäe kanalisatsioonitorustik 151 m	€		6 197				
2.1.3	Kadrina Viru tn kanalisatsioonitorustik 107 m	€		8 766				
2.1.4	Pesur HD19/180B 180bar 19 min	€		5 949				
2.1.5	Hooldusbuss Fiat Ducato (kanal)	€				15 219		
2.1.6	Kadrina raamatukogu reoveepumpla (omafinantseeringu osa)	€				13 712		
2.1.7	Kadrina Kauba tänava kanalisatsioonitorustik 41 m	€				13 690		
2.1.8	Kadrina Viru tänava kanalisatsioonitorustik 153 m	€				17 561		
2.1.9	Kadrina reoveepuhastusjaama juhtimissüsteem	€					10 012	
2.1.10	Viitna reoveepuhastusjaama juhtimissüsteem	€					6 368	
2.1.11	Hulja reoveepuhastusjaama juhtimissüsteem	€					6 368	
2.1.12	Kaubik Peugeot Partner L1 2,0t BlueHDi 75	€					14 492	
2.1.13	Kiku ja Ridaküla puurkaevude juhtimine	€						14 000
2.2	sh olemasolevate rekonstrueerimine	€	0	0	0	112 141	0	0
2.2.1	Kadrina aleviku kanalisatsioonitorustiku	€				112 141		

	rekonstrueerimine 1606,8 m (omafinantseeringu osa)							
3.	Sademe- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimine ning puhastamine	€	0	0	0	0	0	0
4.	Põhiteenustega seotud teenused	€	0	0	0	0	0	0
Kooskõlastatava hinnaga teenuste investeeringud kokku		€	6 000	31 500	0	325 831	37 239	45 479
5.	Tarbijate poolt tasutud liitumistasudest teostatud investeeringud	€	0	0	0	0	0	0
6.	Muu tegevus (hinnad ei ole reguleeritavad ÜVVKS kohaselt + muu)	€	31 640	79 681	551 739	56 290	0	47 000
6.1	Soojuse tootmise ja jaotamisega seotud investeeringud	€	31 640	79 681	551 739	56 290	0	47 000
7.	Tagastamatu abi (sihtfinantseerimine) arvel teostatud investeeringud veesektoris (v.a ühtekuuluvusfondist saadud abi)	€	0	0	5 796	3 195	0	0
7.1	Kiku küla veetorustik 100m	€			5 796			
7.2	Ridaküla veetorustiku rekonstrueerimine 144m	€				3 195		
8.	Tagastamatu abi (sihtfinantseerimine) arvel teostatud investeeringud veesektoris ühtekuuluvusfondist saadud vahenditest	€	0	0	0	416 852	0	0
8.1	Kadrina aleviku veetorustiku rekonstrueerimine 4844 m	€				210 156		
8.2	Kadrina aleviku kanalisatsioonitorustiku rekonstrueerimine 1606,8 m	€				184 176		
8.3	Kadrina raamatukogu reoveepumpla	€				22 520		
Kõik investeeringud kokku		€	37 640	111 181	557 535	802 168	37 239	92 479